

HALO

*AYIN MİTOLOJİK
HİKAYESİ:*

PANDORA'NIN KUTUSU

BU AYIN TEMASI:

UMUT

BU AYA UMUT OLAN BAŞLIKLAR:

ŞİİR ÇEVİRİSİ

Jenny Joseph'ın eşsiz şiiri
"Warning", Hüseyin Arslan'ın
harika çevirisi ile sizlerle.

RÖPORTAJ

Erasmus K131+ hakkında
merak edilenler; kurucu
üyemizin ve yazarımızın
deneyimleri ile sizlerle.

16 49

Editörler:

Esila Vunay Yavaş
Şeyda Yonca Ertaş
Zeynep Ülker

Redaktör:

Zeynep Arıtoprak

Sanat Yönetmeni:

Rana Aleyna Çalışkan

Grafik Tasarımcılar:

Rana Aleyna Çalışkan
İrem Boyluca
Ezgi Uluçer
Zeynep Uzuner

Sosyal Medya

Koordinatörü:

Kübra Türkyılmaz

Yazarlar:

Marin Oktay
Eda Nur Çoşkun
Hüseyin Arslan
Avni Turan
Berivan Çerçinli
Sıla Cansız
Şeyda Yonca Ertaş
Rabia Tam
Nazlı Nur Kaymakçıoğlu
Nursima Arslan
İlayda Alkan
Nisa Kitapçı
Zeynep Uzuner

Yazılım Geliştirici:

Halil Aydın

Eser alımı:

haloidergisipau@gmail.com

İÇİNDEKİLER

Ayın Öne Çıkanları <i>Umutun Yolu</i>	02
Ayın Teması <i>Umut ve Edebiyat</i>	08
Mitolojik Hikaye <i>Pandora'nın Kutusu</i>	12
Şiir Çevirisi <i>Jenny Joseph, Warning</i>	16
Şiir İncelemesi <i>Melih Cevdet Anday, Ukde</i>	18
Sanat Köşesi (FİLM, TABLO, KİTAP, MÜZİSYEN) <i>Pursuit of Happyhness - Soul - Frida Kahlo - Küçük Prens - Miley Cyrus</i>	21
Edebiyat Savaşları <i>Paul Valéry ve Ahmet Hamdi Tanpınar</i>	39
Satırlar Arası <i>Umut ve Kadın - Sanmak Şiiri</i>	44
Felsefe <i>Albert Camus</i>	47
Röportaj <i>Erasmus K131+</i>	49
Çılgılık	63
Sizden Gelenler	65

Umudun Yolu

Halo dergimizin bu sayısının temasının özellikle “umut” olarak belirlenmesi, Cumhuriyetimizin kuruluşunun 101. yılında, gençlerin bu kelimenin anlamını nasıl algıladıklarını ve içini nasıl doldurduklarını, doldurabileceklerini düşündüren bir durum. Umudun, çağlar boyunca farklı kültürler ve dönemler açısından çeşitli şekillerde değerlendirilmiş olması kültürel, felsefi ve psikolojik bakış açılarındaki değişimleri de yansıtmıştır. Antik Yunan söylencesine göre, Pandora’nın kutusu açıldıktan sonra birçok kötülük yeryüzüne yayılır ve geriye sadece umut kalır. Kutunun en altında kalan umudun varlığı, onun da diğer kötülüklerden farkı olmadığını mı, yoksa geride kalmasının onu bir iyilik olarak diğerlerinden ayırttığını mı belirtir, çok da açık değildir.

Zeus tarafından insanlığa ceza olarak gönderilen Pandora ve ona verdiği düğün hediyesi olan kutu yine Zeus tarafından “kendi talihsizliklerini kucaklayarak hepsinin zevk alacağı bir sıkıntı” (West, 57-58) olarak tanımlanır ki bu da umudun yorumlanmasındaki belirsizlikleri ortaya koyan bir ifadedir. Antik Yunan döneminden yola çıkarak umudun anlamındaki belirsizliği felsefi anlamda tartışacak olursak; Platon umudu zihinsel bir hata ile ilişkilendirerek cehalete bağlar ve hem umudu hem de cehaleti iyilik konusunda güvenilir rehberler olarak tanımlamaz (*Laws 863b-c*). Oysa ki, tüm umutlar yanlış ya da mantık dışı mıdır? Platon’un umudu akılcı bir gerekçeyle ve felsefi tartışmalarla yakından bağladığı umudu; akıl ve ahlak bütünlüğü tarafından beslendiği sürece olumladığı birçok referansı da *Philebus*, *Apology* ve *Phaedo* metinlerinde görülmektedir. ...

Antik Yunan döneminin diğer önemli filozofu Aristoteles'e göre ise umutlu olma ve güven, aynı olmasa da karakteristik olarak bir arada bulunurlar. Ancak umut, korkuyla da benzer şekilde yakın bir ilişkiye sahiptir. Kaderimize razı olduğumuzda, gerçekten umutsuz olduğumuzda, “korkunç şeylere alışmış olanlar gibi, her şeyi zaten yaşamış ve geleceğe karşı soğuk bir kayıtsızlık içinde” (*Retorik* 2.5, 1383a3) oluruz ki ancak o zaman korku hissetmeyiz. Hem umut hem de korku, geleceğin açık olduğu, olasılıkların bulunduğu duygumuza bağlıdır ve gelecek açık görüldüğünde, hala umut olduğunda, o zaman o gelecekle ilgili bir kaygı da vardır (*Retorik* 2.5).

Aristoteles'e göre, genç insanlar kolay inanırlar, çünkü henüz kandırılmamışlardır, umut doludurlar, henüz pek az hayal kırıklığına uğramışlardır (*Retorik* 2.12, 1389a16–34). Dolayısıyla gençlerin umudu daha pozitif algılamaları ve hevesli olmaları tecrübesizliklerinden dolayı çok da yadsınacak bir şey değildir. Genel olarak, Antik Yunan döneminde, umudun ulaşılabilir potansiyel barındırması, iyilikle alakalı olması, sürdürülebilir ve harekete geçirici olması, içinde akıl ve ahlak bütünlüğünü barındırması umudu olumlamak için gerekli unsurlar idi.

...

Tek tanrılı dinler öncesi umuda bakış açısı genel hatları ile bu şekilde iken Augustine ve Thomas Aquinas gibi Hristiyan düşünürlerle umut yeni bir boyut kazanmıştır. Umudu teolojik bir erdem olarak vurgulayarak, onu sonsuz yaşamın vaadi ve Tanrı'nın lütfu ile ilişkilendirdiler (Cessario, 234). Umut, acılarla dolu bir dünyada umutsuzlukla savaşmanın merkezi bir teması haline gelmişti. Rönesans ve Aydınlanma dönemlerinde ise klasik düşünce yeniden canlanmış, 17. ve 18. yüzyıllarda René Descartes, Thomas Hobbes ve Baruch Spinoza umudu bireyin psikolojik özelliklerine, bilişsel olmayan bir durum içerisinde duygusal, sezgisel veya değer yargılarına dayanan rasyonel ya da rasyonel olmayan tutumlara bağlamışlardır (Huber, 879). Immanuel Kant ise dönemin diğer felseficilerinden farklı olarak, umudu akılcı bir kapasite görerek, ahlaki eylemi yönlendiren ve daha iyi bir dünya için özlemlerimizi yansıtan bir kavram olarak ele alarak aklın önemi vurgulanmıştır.

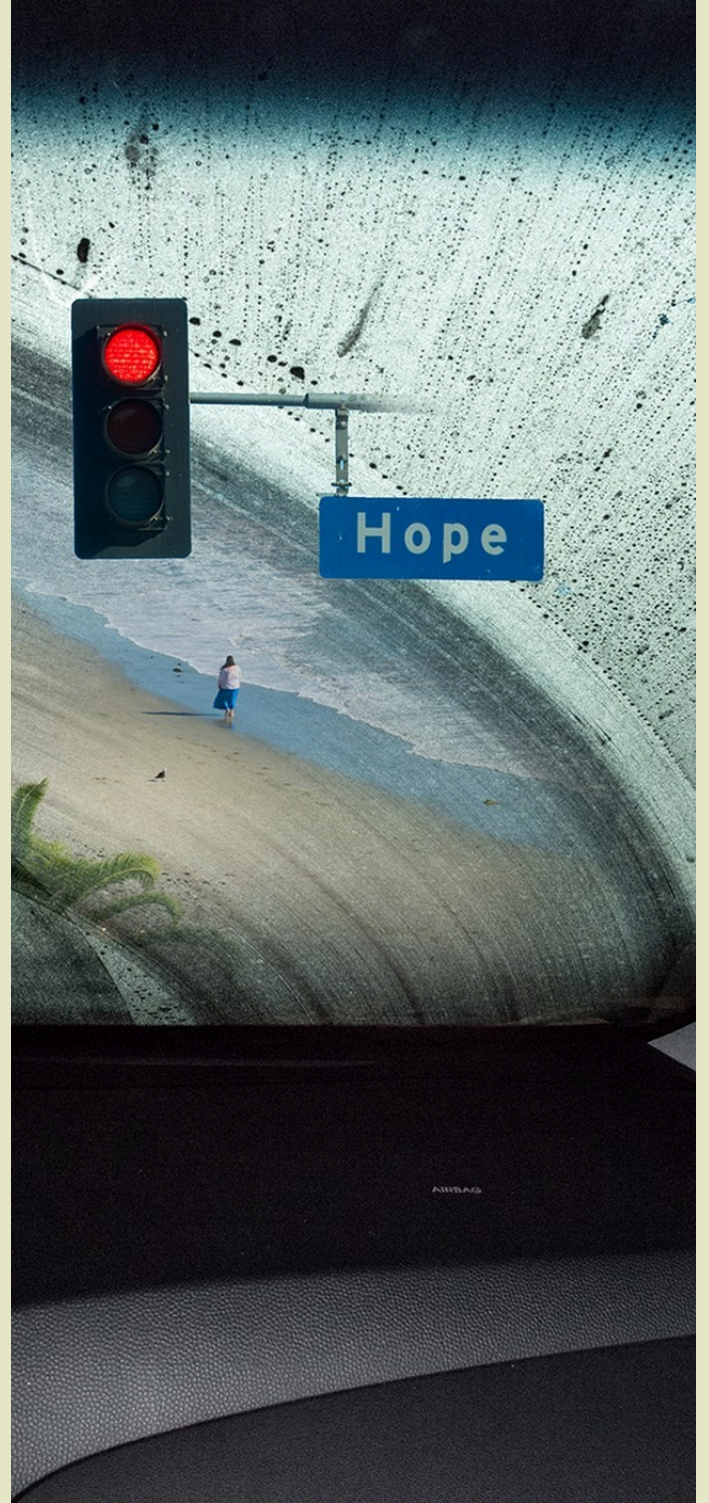
Kant sonrası felsefede ise Arthur Schopenhauer, Friedrich Nietzsche ve Albert Camus gibi yazarlar umudu, epistemik olarak irrasyonel olduğu için değil, insan varoluşunun talepleriyle yüzleşemeyen yanlış bir dünya ilişkisinin ifadesi olarak reddetmişler, öte yandan Søren Kierkegaard ve Gabriel Marcel gibi yazarlar umudu, sıradan deneyimlerin sınırlamalarını aşmanın bir aracı olarak görmüşlerdir (On Hope, *Stanford Encyclopedia of Philosophy*).

Nietzsche, *Zarathustra*'nın üçüncü önsözünde, insanları “Size dışsal umutlardan bahsedenlere inanmayın!” diye uyarır (2006, 6). Benzer şekilde, *İyilik ve Kötülük Ötesinde* (1886) kitabında gelecekteki mutluluk ve adalet kavramlarına karşı çıkar (562). Pandora söylencesini yorumlayışında ise (1878, 71) umudu “tüm kötülüklerin en kötüsü” olarak tanımlar çünkü ona göre umut “insanın acılarını uzatır”. Ancak öte yandan umuda dair olumlu bir bakış açısını da ima ettiği *Zarathustra*'da görülmektedir: “İnsanlığın intikamdan kurtulması ki bu, benim için en yüksek umuda giden bir köprü ve uzun fırtınalardan sonra bir gökkuşağıdır” (77).

Günümüze gelindiğinde ise umut, bireylerin yaşam mücadelelerinde önemli bir psikolojik destek unsuru haline gelmiştir. Umuda en etkili psikolojik yaklaşım, Charles Snyder'ın umut teorisidir. Snyder ve arkadaşları, umudu hedef belirleme ve bu hedeflere ulaşma yollarını içeren bir bilişsel süreç olarak ele alarak, günlük yaşamda pratik sonuçlarını vurgulamışlardır.

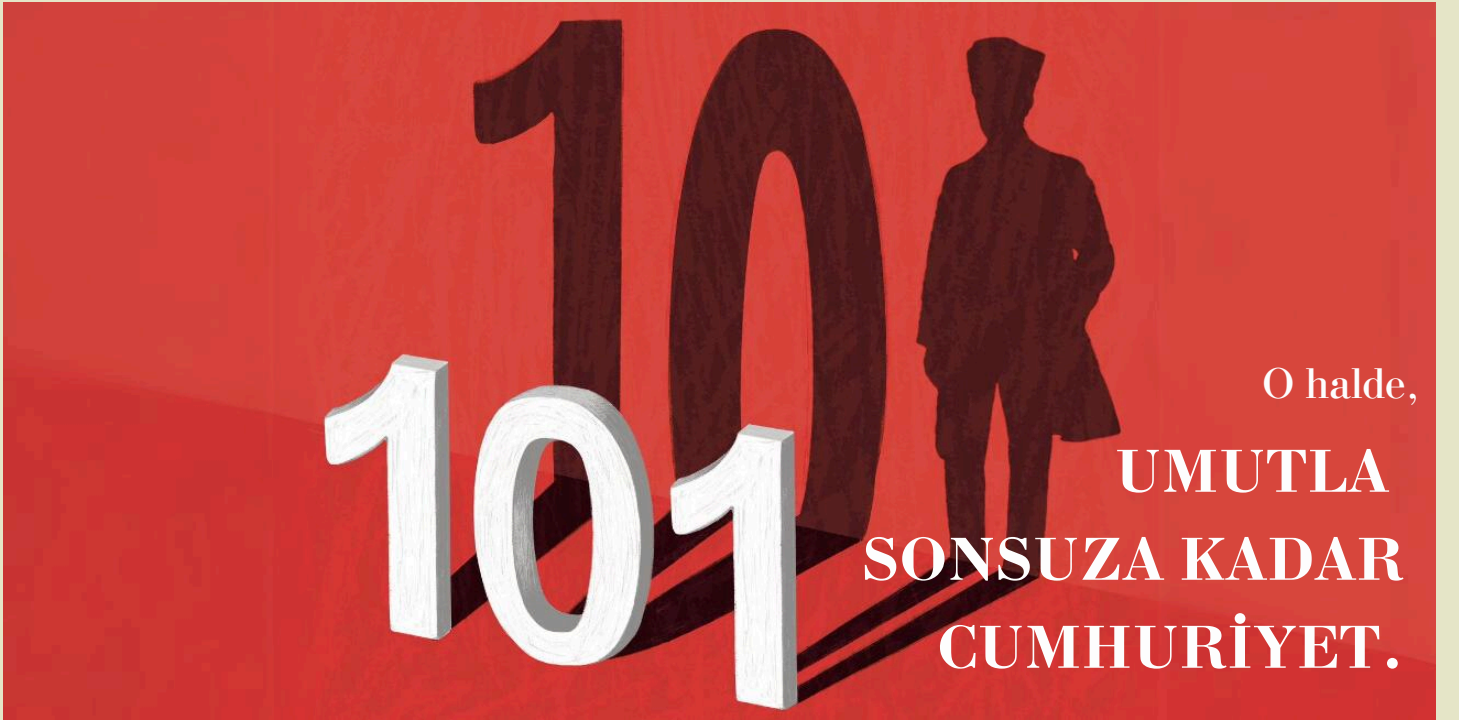
Bir hedef belirleme çerçevesinde, umudun iki ana, birbiriyle ilişkili unsuru olduğunu öneriyoruz. İlk olarak, umudun, hedeflerle ilgili başarılı bir etki algısından beslenerek güçlendiğini varsayıyoruz. Etki bileşeni, geçmişte, günümüzde ve gelecekte hedeflere ulaşmadaki başarılı kararlılık hissini ifade eder. İkinci olarak, umudun, hedeflerle ilgili başarılı yolların mevcut olduğuna dair algıdan etkilendiğini varsayıyoruz (1991, 570).

Bu sözler ile umudun dinamik bir süreç olarak psikolojik bir çerçevede nasıl şekillendiğini ve işlediğini kişide öz yeterlilik ve öz güven ile hedeflere ulaşmadaki motivasyon ile açıklayan bir yaklaşım ortaya konmuştur.

Sonuç olarak, umut kavramı antik çağlardan 21. yüzyıla kadar felsefi, kültürel ve sosyal bağlamlarda önemli ölçüde evrilmiştir. Gençlerimiz Halo dergisi ile umudu, belirsizliklerle dolu günümüzde yeniden yorumlayarak, kendi gelecekleri için bir motivasyon aracı olarak kullanarak sadece bir beklentiyi değil, aynı zamanda eyleme geçme gücünü de temsil ediyorlar. Bu sayımızda yer alan yazılar, bu dinamikleri yansıtarak gençlerin umut anlayışını derinlemesine inceleme fırsatı sunarak umutlarını ve beklentilerini nasıl şekillendirmeye çalıştıklarını anlamamıza da yardımcı olacaktır.

Umut ve cumhuriyet birbirini besleyen iki kavramdır, dolayısıyla umut, belirsizlikler karşısında bir ışık, bir hedef veya bir değişim aracı olarak gençlerin hayatında önemli bir yer tutmaktadır. Umut dolu bir cumhuriyet tüm gençlerin temennisi olup pasif değil aktif, motive edici ve gençlerin potansiyelini ortaya koyacak bir olgu olarak belirli ve anlamlı hedeflerle kararlı bir şekilde geleceğe ulaşmak için gençlerimizin içindeki potansiyeli ortaya çıkaracaktır.

Sevgiyle, iyi okumalar.

Umut, en karanlık zamanlarımızda gölgeler arasında yakaladığımız ışık hüzmesidir. Zor koşullarda pes etmeden direnebilmemizin başlıca sebebi olan umut; gerçeklik, inanç ve hayal gücünün dansıdır. Bizi hedeflerimize ulaşmak için yollar bulmaya ve hayatın zorluklarına uyum sağlamaya teşvik eder. Dayanma gücü noktasında önemli bir faktördür ve stresle başa çıkıp motivasyonumuzu yüksek tutmada kilit rol oynar.

UM

UT

Umut bazen dua hâlini alır, bir adak, ağaca bağladığımız çaput ya da ziyaret ettiğimiz bir türbe. Bazen elimizden geleni yaptığımızda son çareyi bunlarda ararız, bazen de diğer yolları denemeden kolay olana kaçmak için sığındığımız bir liman olur. Gördüğü ışık ne kadar cılız olursa olsun insan kolay kolay umudunu kesmez. Umutlu bireyler genellikle pozitif bir yaşam stiline sahip oldukları için daha düşük kaygı ve depresyon seviyeleri gözlemlenir. Kendine zarar veren insanlar çoğunlukla hayata karşı umudunu yitirenlerden çıkar.

Belirli bir hedefe ulaşma ya da hayatta kalma teması, geçmişten günümüze uzanan birçok edebi eserin özünü oluşturmuştur. Umutlu karakterler cesaret ve kararlılık gerektiren durumların üstesinden gelerek okuyucuya ilham olurlar. Okuyucu genellikle karakterle kendini özdeşleştirip iyi bir gelecek ya da değişim umuduna girer. Bazı eserler bu istenilenleri verse de bazıları kasıtlı olarak okuyucuyu yüz üstü bırakır, ters köşe yapar. Bazen de istenilenler elde edilir ama o yolculuk o kadar uzun, meşakkatli ve kayıplarla doludur ki artık bir anlamı kalmaz. Aldous Huxley'nin *Cesur Yeni Dünya'sı* ve Margaret Atwood'un *Damızlık Kızın Öyküsü* kitapları da “distopya” dediğimiz, umut kavramının pek bir şey ifade etmediği bir gelecekte geçen hikayelere örnektir.

Bu kitapların aksine Homer'in *Odisseia'sının* baş kahramanı Odysseus, bize hayatta kalmak için umudun önemini gösterir. On yıllık kanlı bir savaşın ardından bir on yıl daha tehlike dolu denizlerde kaybolduğu sırada onu ayakta tutan şey; evine, karısına ve oğluna kavuşacağı umududur. Tanrılar ve doğaüstü varlıkların komplolarına; dostlarının ve mürettebatının şahitlik ettiği ölümlerine rağmen Odysseus amacından vazgeçmez. Memleketi İthaka'da karısı Penelope'nin başından da benzer bir senaryo geçer. Herkes kocasının öldüğüne inansa da o Odysseus'un geri döneceğinden hiç şüphe etmemiştir. Ailesine kurulan komploların ve saldırgan taliplerinin onu yıldırmasına izin vermeyip onları akıllıca oyalar.

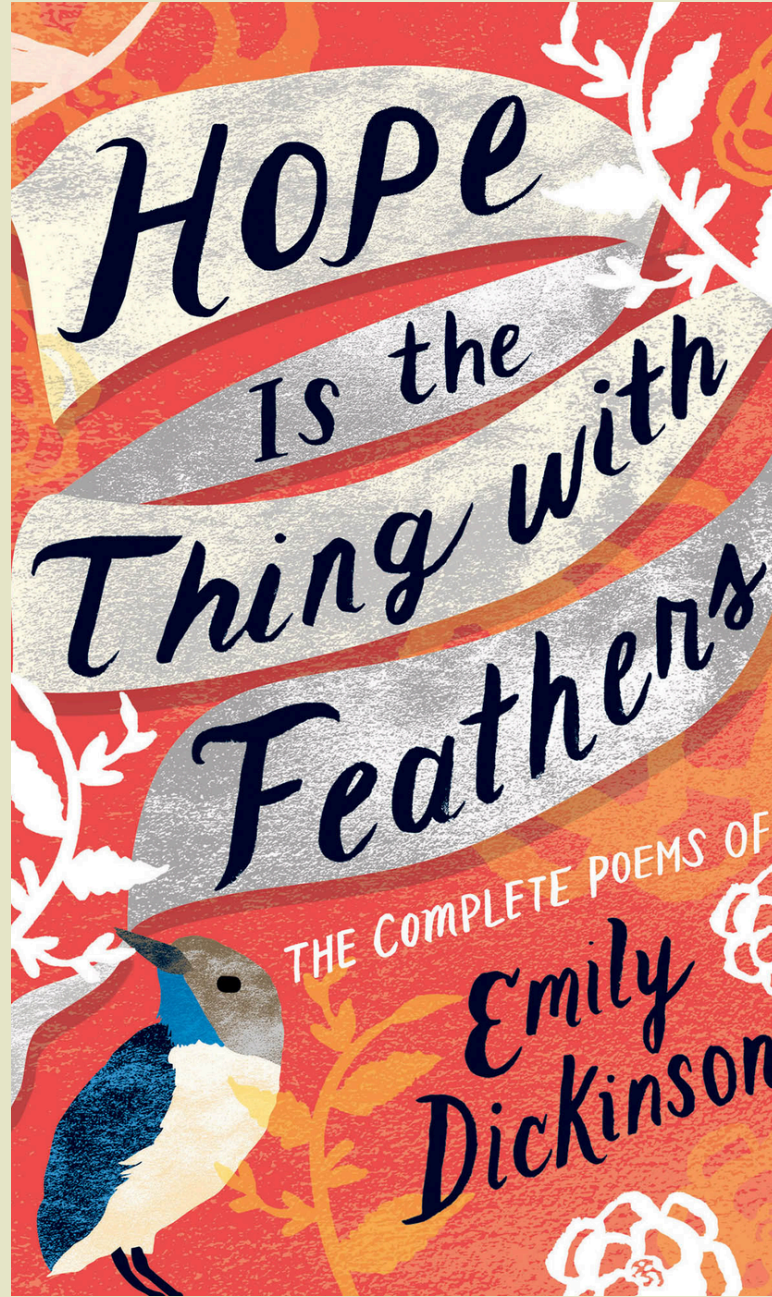
Bazı eserlerde umut ve hayatta kalmak nerdeyse aynı anlama gelir. Yirmi birinci yüzyılın klasiklerinden olmaya aday bir kitap olan Mark Zusak'ın Kitap Hırsızı bunlardan biridir. II. Dünya Savaşı sırasında Nazi Almanyası'nda geçen kitap küçük bir kızın, üvey ailesini ve evlerinde sakladıkları bir Yahudi'nin hikayesini anlatır. Yakalandıkları halde acımasızca öldürüleceklerini bilirler ve ailenin yakalanmama, Yahudi adamınsa soykırımdan kaçma umudu tutundukları tek şeydir.

Düşüncelerimizi, davranışlarımızı ve refahımızı etkileyen umut aynı zamanda karmaşık ve çok yönlü bir duygudur. Bu karmaşayla paralel olarak herkes umudun iyi bir şey olduğu konusunda hemfikir değildir. Yunan mitolojisinde Prometheus ateşi tanrılardan çalıp insanlara verdiğinde Zeus, Pandora'ya bir kavanoz -kutu değil- hediye etmiştir. Bu hediye görünümündeki cezayı açmaması tembihlenmesine rağmen merakına yenik düşen Pandora, kötülük tohumlarını dünyaya salmıştır.

Kıskançlık, açgözlülük, keder, hastalık gibi sayısız sefalet kavanozdan kaçmışken Zeus'un emriyle kavanozu geri kapattığında, içeride tek bir şey sıkışıp kalmıştır: umut. Bazıları bunu geride bırakılmış ilahi bir hediye, yeni yüzleşeceğimiz kötülüklerle mücadelemizde yardımcımız olacak olumlu bir kavram olarak görmüştür. Ama umudu lütuf olarak değil de nihai kötülük olarak gören başka bir yorum daha vardır.

Filozof Arthur Schopenhauer'a göre "kalbin bir çulgnlığı" olan umut, muhtemel olan ve arzu edilen arasındaki çizgiyi bulanıklaştırır. Hayallerimiz gerçekleşmediğinde çaresizliğe sürüklendiğimizi, hayal kırıklığına uğradığımızı ama aynı zamanda da umut ettiğimiz şeyin gerçekleşmemesine dair duyduğumuz korkudan da kurtulduğumuzu ifade eder. Emily Dickinson'ın "Umut, o tüylü şey- " diye başladığı ünlü dizelerinde dediği gibi umudun en tatlı melodisi fırtınada duyulur: İnsanın içini ısıtır ama gittikçe gururunu da incitir. Samuel Beckett'in Godot'yu Beklerken oyununda karakterler o geliş beklerken yerlerinde sayar, cevap bekler bekler ama bekledikleri hiç gerçekleşmez.

Bakış açımızla anlamı da değişen umut sadece geçici bir duygudan daha fazlasıdır: gerçekliğimizi şekillendirebilen ve hayatımızı derinden etkileyen bir güçtür. Bizi hayallerimize doğru çabalamaya iter. Bazen deniz fenerimiz gibi yolumuzu aydınlatırken bazen de sonu olmayan bir yöne kulaç atmamıza neden olur.

Pandora'nın Kutusu

Yasak Kutudan Taşan Kader: Umudun Son Nefesi

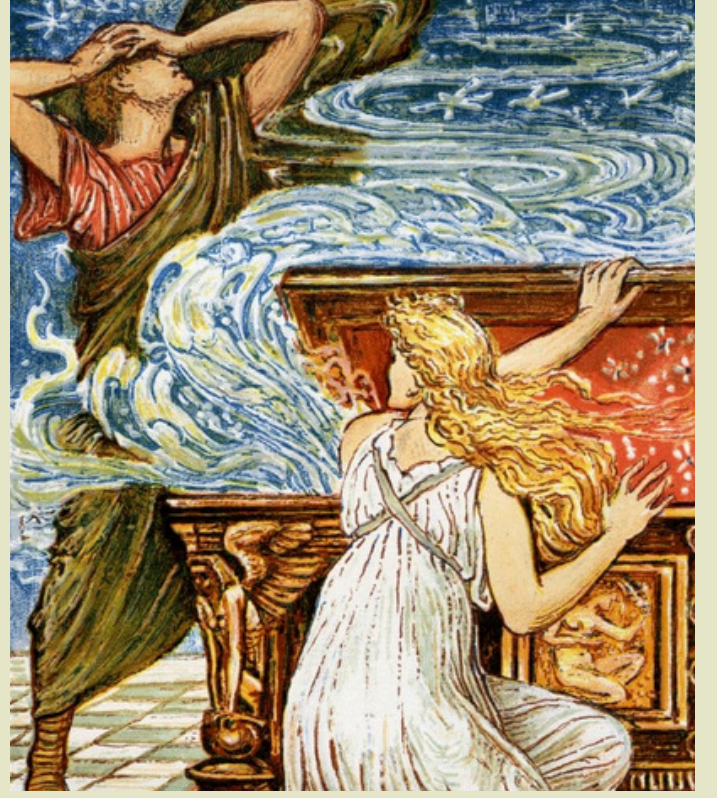
Başlangıçta dünya güzeldi. Dünyanın henüz karanlık yüzü ortaya çıkmamıştı, insanlık huzur ve mutluluk içinde yaşırdı. Ölümlüler toprağın bereketinden nasiplenir, barış içinde yaşar, ne açlık ne de acı bilirlerdi. Tanrılarla aralarındaki dengeyi bozmadan yaşamlarını sürdürürlerdi. Fakat birden, bu denge sarsıldı. Çünkü Prometheus, tanrılardan çalarak insanlara en büyük gücü, ateşi armağan etti. İnsanlık artık tanrılara bağımlı olmadan kendi geleceğini yaratabilecek bir güce sahipti. Zeus, bu cüretkârlığa ve insanların kendini giderek tanrılara denk görmesine öfkelenildi. Öyle bir ceza vermeliydi ki, onların bu kibrini yıkıp geçsin, insanlık ebediyen tanrıların kudreti karşısında boyun eğsin.

Zeus, yalnızca bir kadının bu dengeyi bozabileceğini düşündü fakat sıradan bir kadın değil, tüm güzelliklerin ve yeteneklerin bir araya geldiği, insanoğlunu hem büyüleyecek hem de felakete sürükleyecek biri olmalıydı. Bu kadın Pandora olacaktı. Pandora'nın adı, “*Tüm armağanlara sahip olan*” anlamına geliyordu; çünkü o, tanrıların her birinin hediyesiyle donatılmıştı. Hephaistos'a (Ateş ve zanaat tanrısı), toprağın ve ateşin gücüyle insanın en güzel suretini yaratma görevi verdi. Hephaistos, topraktan mükemmel bir kadın şekillendirdi, ona pürüzsüz bir ten, altın gibi ışıldayan saçlar ve tanrısal bir zarafet bahsetti.

Sonra diğer tanrılar sırayla hediyelerini verdiler: Athena (Bilgelik ve el sanatları tanrıçası), ona bilgelik ve el becerisi kattı; Aphrodite (Aşk ve güzellik tanrıçası), ona aşkın ve arzu nesnesi olma gücünü bahsetti; Hermes (Haberci tanrı), tatlı dili ve kurnazlığı ona emanet etti. Her biri, Pandora'nın kişiliğine bir parça büyü ekledi. Zeus'un ölümlüler için hazırladığı planı kusursuz görünüyordu. Bu güzel suret, insanlara sunulacak bir hediye idi; fakat içinde sakladığı sırlar, insanlığın felaketi olacaktı.

Pandora'ya bir hediye verilmişti ve verilen hediye, onun hiç bilmediği ve bilmemesi gereken bir şeydi. Zeus, ona gizemli bir kutu (bazı kaynaklarda ise kavanoz olarak geçmektedir) verdi ve tembihledi: *"Bunu asla açmayacaksın."* Tanrılar ona mükemmelliği vermiş olsalar da, onun yüreğine işlenen o küçük tohum, insanlığın doğasının derinlerine kök salmıştı: Merak. Kutunun içindeki sır, Pandora'yı uykularında bile takip etti. Onu açmanın yasak olduğunu bilse de zihnindeki bu fısıltının sesi, her gün biraz daha güçlendi. Neden açmamalıydı? İçinde ne saklıydı? Pandora, her gün bu kutuya bakıyor, onun içinde ne olduğunu düşünüyor ve aklını kurcalayan bu sorularla savaş veriyordu. Kutuyu açmamak için kendine sözler verse de içindeki o karşı konulmaz dürtü, her geçen gün daha da büyüüyordu. Kutunun içinde ne olduğunu bilmek istiyordu. Zeus neden kutunun açılmasına karşıydı? Neden ona böyle bir hediye verip aynı zamanda ona dokunmasını yasaklamıştı?

Günler geçti, geceler uzadı ve bir gün, Pandora'nın sabrı tükendi. O gün, Pandora'nın kutuyu açtığı gün oldu. Parmakları yavaşça kutunun kapağına dokundu. İşte o an, dünya bir daha asla eskisi gibi olmayacaktı. Kutunun içinden önce bir fısıltı çıktı, ardından karanlık bir gölge, bir diğeri ve sonra bir başkası... O an Pandora dehşetle geri çekildi ama her şey için çok geçti. Hastalık, acı, yoksulluk, kıskançlık ve nefret, dünyanın dört bir yanına yayılmaya başlamıştı. İnsanlık artık bir daha huzur bulamayacaktı. Kalpler kırılıp, savaşlar olacak ve yeryüzü acıyla dolacaktı. Pandora, dünyaya bir lanet salmıştı.

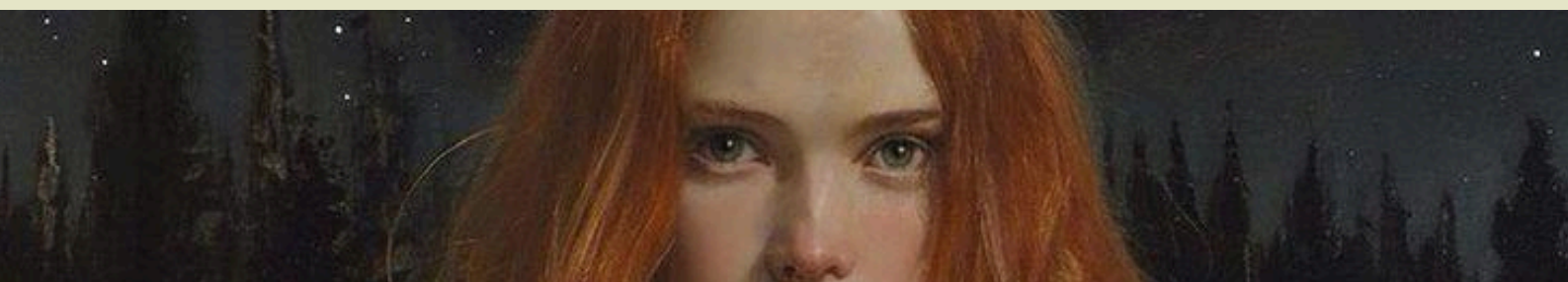
Pandora, yaptığı hatayı anlamıştı; ama artık her şey için çok geçti. Gözleri dolu dolu, titreyen elleriyle kutunun kapağını kapatmaya çalıştı, ama kötülükler çoktan dünyaya yayılmıştı. O anda Pandora, bir şeyin kutunun içinde kaldığını fark etti. Karanlığın içinden incecik bir ışık parladı. Pandora'nın eli tereddütle kutunun içine bir kez daha uzandı ve son kalan şeyi dışarı çıkardı. Bu ‘’Elpis’’, yani ‘’Umut’’ idi.

Bu minicik narin ışık, dünyanın dört bir yanına yayılan kötülüklerin ardında bıraktığı boşluğu dolduracak, insanlara en zor zamanlarında bile dayanma gücü verecek olan tek dayanaktı. Umut, Pandora'nın açtığı kapıdan çıkan tüm kötülüklerle karşı, insanlığın en büyük silahı olacaktı. İnsanların tüm acılarına karşı belki bir teselli ya da daha büyük bir yanılsama olacaktı. Çünkü Nietzsche'ye göre, “*Umut insanın kendini aldatmasıdır.*”

Ve ona göre; ‘’*Gelecekteki daha iyi günlerin beklentisi, insanoğlunun acı çekmeye devam etmesine neden olan bir yanılsamadır.*’’ Fakat kim ne derse desin, umut orada kutunun içinde son kalan şeydi.

Dünya, tanrıların insanlığa hazırladığı cezayla karşı karşıya kalmış; acı, sonsuz bir döngüye girmişti. Ama o küçük umut ışığı, insanların kalbine mühürlenmiş ve onlar da dünya ne kadar karanlık olursa olsun var olan bu umudu yitirmemişlerdi.

Pandora'nın hikayesi, yalnızca insanın merakına yenik düştüğü bir felaketi değil, aynı zamanda insanın ruhunun derinliklerindeki umutla nasıl direndiğini anlatır. Çünkü umutlar felaketlerle birlikte doğar ve bu umut, insanın en büyük dayanağıdır.

Warning

Jenny Joseph

When I am an old woman I shall wear purple
With a red hat which doesn't go, and doesn't suit me.
And I shall spend my pension on brandy and summer gloves
And satin sandals, and say we've no money for butter.
I shall sit down on the pavement when I'm tired
And gobble up samples in shops and press alarm bells
And run my stick along the public railings
And make up for the sobriety of my youth.
I shall go out in my slippers in the rain
And pick flowers in other people's gardens
And learn to spit.
You can wear terrible shirts and grow more fat
And eat three pounds of sausages at a go
Or only bread and pickle for a week
And hoard pens and pencils and beermats and things in boxes.
But now we must have clothes that keep us dry
And pay our rent and not swear in the street
And set a good example for the children.
We must have friends to dinner and read the papers.
But maybe I ought to practise a little now?
So people who know me are not too shocked and surprised
When suddenly I am old, and start to wear purple.

- **STYLE: FREE VERSE**
- **TONE: DECIDED**
- **SPEAKER: AUTHOR**
- **AUDIENCE: READER**

« Similarity between the first sentence and last sentence.

Uyarı Çeviren: Hüseyin Arslan

Yaşlı bir kadına dönüştüğümde mor elbiseler giyinicem

Üzerime oturmamış, eğreti, kırmızı bir şapkaıyla.

Üstüne üstlük, emeklilik maaşımı konyağa, yazlık eldivenlere, saten terliklere harcayacak ve ardından tereyağı için paramızın kalmadığını söylücem.

Marketlerdeki tadımlıkları silip süpürüp, alarm zillerine basıcam.

Sokak tırabzanlarından bastonumla kayacak,

Gençliğimdeki ciddiyetimi telafi edecek,

Ve yorulduğumda kaldırım taşlarına oturucam.

Yağmurlu bir günde terliklerimle dışarı çıkıcam.

Tanımadığım insanların bahçelerinden çiçekler toplayıp,

Nasıl tükürülür onu öğrenicem.

Berbat gömlekler giyebilirsin, biraz daha kilo alabilirsin.

Bir oturuşta bir buçuk kilo sosis,

Veya bir haftalığına sadece ekmek ve turşu yiyebilirsin.

Hatta ve hatta, kutularda dolma kalemler, kurşun kalemler, bardak altlıkları saklayabilirsin.

Ama şimdilik, bizi kuru tutucak giysiler edinmeliyiz,

Kiralarımızı ödemeli, sokaklarda küfretmemeli

Ve çocuklar için iyi bir örnek olmalıyız.

Akşam yemeğine arkadaşlarımızı davet etmeli ve gazete okumalıyız.

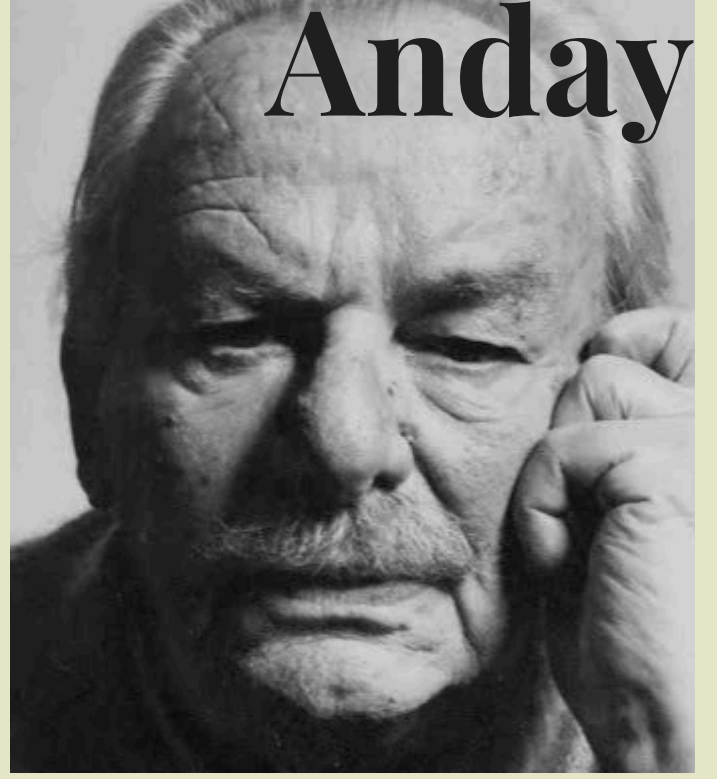
Belki de yavaştan pratik yapmalıyım he?

Mor elbisemin üzerine ak saçlarım düştüğünde

Tanıdık suratlar şaşkınlıktan dilini yutmasın diye.

Melih Cevdet

“Umut bir ağaçtır, gökleri sarar.” der umudun gücünü ve ışığını şiirlerine yansıtan şairlerden biri olan Melih Cevdet Anday. 13 Mart 1915’te Çanakkale’de doğan şair, bir süre İstanbul’da yaşamıştır. Lise öğrenimi için geldiği Ankara Erkek Lisesi’nde Orhan Veli Kanık ve Oktay Rifat Horozcu ile tanışıp Türk şiirine yeni bir soluk getiren Garip hareketini ve Birinci Yeni şiir akımını kurduğunda kendini edebiyat dünyasının ortasında bulmuştur. O dönemlerde, Fransız sembolistlerinden Baudelaire, Verlaine ve Rimbaud ile Türk şairleri Ahmet Haşim, Ahmet Hamdi Tanpınar ve Ahmet Muhip Dıranas’tan etkilenerek, şiirlerini bu derin etkileşimle zenginleştirmişlerdir. Oktay Rifat bir röportajında bu dönemleri şu şekilde anlatır: *“Ankara Lisesi’nde edebiyat merakımız, şiir merakımız hafiften başladı. İki sene sonra Melih Cevdet geldi ve ‘Garip’ sacayağı böylece kurulmuş oldu. Hocamız Ahmet Hamdi Tanpınar’dı.”*

Bu üç şair “Garip” adlı kitabı çıkararak yeni şiir anlayışlarını edebiyat dünyasıyla paylaşmadan önce “Varlık” dergisinde şiirlerini yayınladılar ki Anday’ın 1936’da bu dergide yayınlanan ilk şiiri “Ukde”, yazarın umut temasını kullandığı şiirlerine örnek teşkil eder: *“Bir gün ışığa döner yaprak, / Üzümler kızarır kütükte, / Elbette diner bu sağanak, / Kaybolur içimdeki ukde.”* Bu sağanağın dineceğine olan umudunu dile getirirken aynı zamanda şairin yaşama sevincine de tanık oluruz.

Anday'ın yazım süreci boyunca farklı temalara yöneldiğini görmek mümkündür. “Yan Yana” ve “Telgrafhane” isimli eserlerinde toplumcu gerçekçiliğe, “Kolları Bağlı Odysseus”, “Ölümsüzlük Ardında Gılgamış”, “Defne ile Avcı” ve “Nergis ile Yankı” gibi şiirlerinde mitolojik öğelere ve hikayelere yer veren şairin umut temasını kullandığı şiirlerine örnek olarak “Sokağa Çıkıyorum” adlı şiiri verilebilir:

Sokağa bir diyalog gibi çıkıyorum

Umrunda değilim gecenin. Gece

Yarınki gecedir ve tanrıdır

Tanrının umrunda değilim...

Kimileyin seviyorum. (Sevmek kuşların

Bir an boş bıraktıkları ağaçtır)

Ve yalnızlığın kırmızı yapraklara

Çalan büyüsunü duyuyorum: Ey cesaret

Hep dolu tut bardağımı. Sevgi ve umut

Birdir, yalnızlık ve cesaret bir.

Şiirde görüldüğü üzere karakter başta sokağa çıktığında umursamazlık duygusuyla karşılaştığını belirtse de şiirin ilerleyen dizelerinde sevgi, umut, cesaret gibi kelimelerden bahsettiğini görürüz; tıpkı olumsuz duyguların yerine sevgi ve umudu koymak gibi.

Şair, “Yeni Baştan” adlı şiirinde hayata nasıl yeniden tutunduğunu belirtir, hastalığın pençesinden kurtulmuştur artık, yürümeye ve sevmeye yeniden başlayarak yeni bir sayfa açar:

Tam üç ay hasta yattım,

kendimi bilmeden

ve şehrin sokaklarını,

tarlada dübeş kapısını unuttum.

sevdiğim kızın yüzünü.

şimdi ne güzel, yeni baştan

yürümeye ve sevmeye başlamak!

Burada hayata sünger çekmenin yansımasını şairin “Serçe” adlı şiirinde görürüz; dışarıdan acınası görünebilir belki ancak karakterin bakış açısı pozitif duygularla bezelidir serçenin uçuşuna ve güneşin ışıltılarına karşı:

Çamaşır asılı ipte

Duran küçük serçem

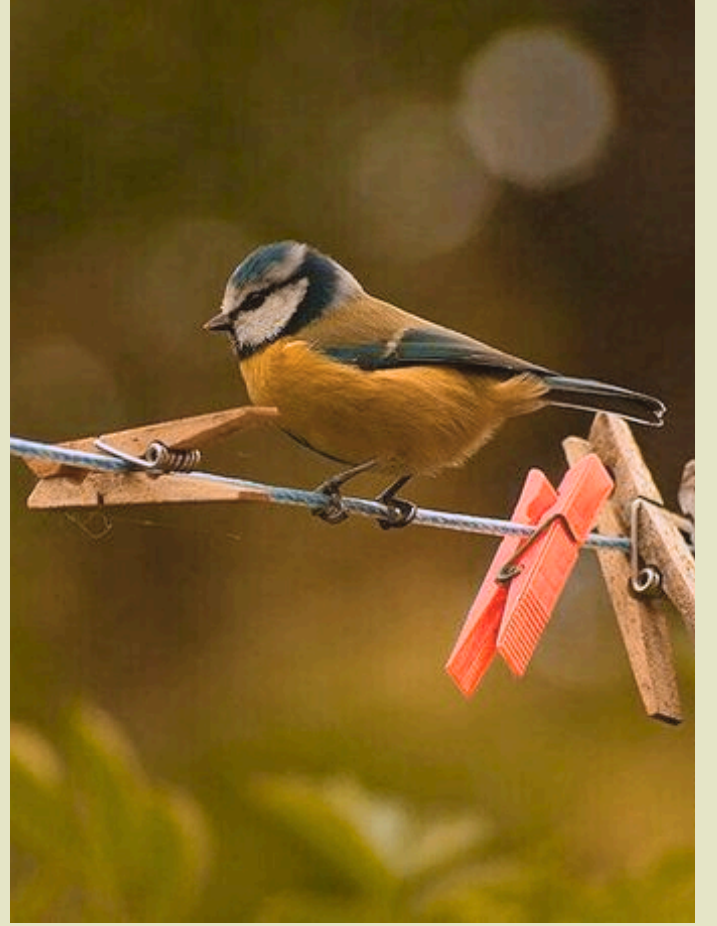
Bana acıyarak mı bakıyorsun?

Halbuki ben güneşin

Ve ilk beyaz yaprakların altında

Senin uçuşunu seyredeceğim.

Umut serçemizin semada kanat çırpışlarını izleyip izlememek ise bize kalmış, duymak isteyene duyurur sesini kuşlar.

Serçenin semada kanat çırpışlarını izleyip izlememek ise bize kalmış, duymak isteyene duyurur sesini kuşlar. Veyahut bir çocuğa benzetirsek onu, şairin aşağıdaki dizelerinde de belirttiği gibi, onu bulmak için belirsizlik ormanında arayışa çıkmayı göze almalıyız:

Taşıyabilecek miyiz dersin birlikte

Kim bilir kaç yıl sürecektir kaygımızı?

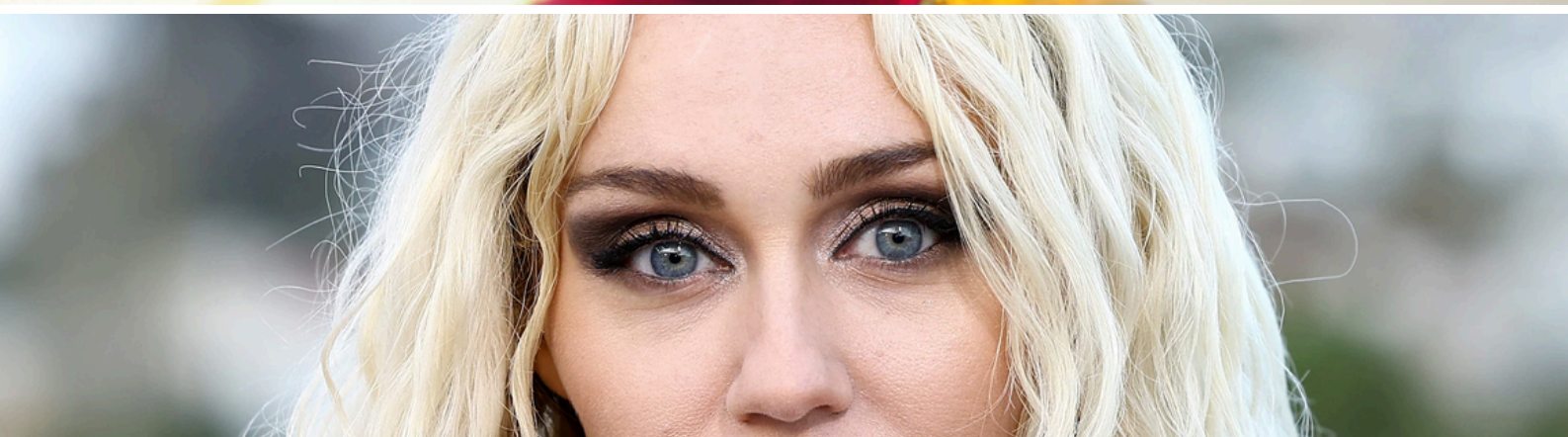
Yarınımızın ne olacağını bilmiyorduk

Gene de bilmiyoruz, ama bir umut bu çocuk,

Umutsuzluğumuzun umudu,

Git bul ormanda onu...

Pursuit of Happyness

Umut, yarın daha parlak bir sabaha uyanmak için bugünün karanlığını aşma cesaretidir.

Türkçeye “Umudunu Kaybetme” olarak çevirilen “The Pursuit of Happyness”, Will Smith ile oğlu Jaden Smith’in başrolde yer aldığı, Gabriele Muccino’nun yönettiği ve 2006 yılında gösterime giren biyografik bir dram filmidir. Gerçek bir hikâyeye dayanan bu film, Chris Gardner karakterinin yaşadığı tüm zorluklara rağmen hayattaki mücadelesini ve umudunu kaybetmeden daha iyi bir yaşam kurma çabasını anlatmaktadır. Filmin odak noktasındaki umut kavramı, Gardner’ın zorlu yolculuğu boyunca hayatını yönlendiren temel bir güç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Chris Gardner, yaşamını taşınabilir kemik yoğunluğu ölçüm cihazları satarak sürdürmeye çalışan bir satıcıdır. Tıbbi cihaz işine büyük yatırım yapar ancak beklediği başarıyı elde edemez ve finansal sıkıntılarla karşılaşır. Evini kaybeder, birikimleri tükenir ve eşi onu terk eder. Oğluyla yalnız kalan Chris, maaşsız bir borsa stajına başvurarak daha iyi bir gelecek için mücadele eder ancak evini kaybettiği için birçok gecesini barınaklarda ve metro tuvaletlerinde geçirmek zorunda kalır. Tüm bu zorluklara rağmen, Chris’in umudu ve kararlılığı ona tam zamanlı bir iş getirir ve hayatında yeni bir sayfa açar.

Gabriele Muccino, Chris Gardner'ın yaşadığı umut ve umutsuzlukları vurgulamak için sinematografiyi etkili bir şekilde kullanmış ve filmi bir üst seviyeye taşımıştır. Bu sinematografinin umudu nasıl görselleştirdiğine dair bazı unsurlar vardır. Örneğin; filmin büyük bir kısmı, Gardner'ın zor anlarını ve çaresizliğini yansıtmak için karanlık ve soğuk renk tonları ile çekilmiştir. Bununla birlikte, filmin sonunda Chris işe kabul edildiğinde sahne aydınlanır. Bu geçiş, Chris'in hayatındaki umudun ve başarıya ulaşmasının görsel bir yansımasıdır. Yönetmen, Gardner'ın içsel sıkıntılarını yansıtmak içinse sık sık yakın çekimler kullanılmıştır. Bu yakın çekimler, karakterin duygusal karmaşasını, çaresizliğini ve aynı zamanda kararlılığını izleyiciye etkili bir şekilde iletir.

"İnsanlar bir şey yapamaz ve senin de bir şey yapamayacağını söylerler."

Filmde ayrıca oğluyla birlikte olduğu sahnelerde geniş açılar kullanılarak ikisinin arasındaki güçlü bağı ve Chris'in umudunun oğlu sayesinde güçlendiği vurgulanır. Aynı zamanda film umut ve mücadeleyi simgeleyen güçlü semboller yer alır. Mesela, Chris'in rubik küpü çözmesi hayattaki karmaşıklıkları ve zorlukları aşabilme yeteneğini temsil eder. Bu filmde en önemli detaylardan biri de gerçek mekanların kullanılmış olmasıdır. Gabriele Muccino, gerçek mekanları kullanarak filmin otantik ve dokunaklı atmosferini güçlendirir. Bu hikâyenin bir kurgu değil de gerçekten yaşanmış bir olay olduğunun altını çizerek, izleyicinin filmle daha derin bir bağ kurmasını sağlar.

Peki, Gabriele Muccino neden Gardner'ın hayatını filme uyarlamak istemiştir? "Umudunu Kaybetme", yönetmenin filme uyarladığı tek gerçek hayat hikayesidir. Gerçek hayatta da Chris Gardner ile tanışan Munnico, onun zorluklar karşısında sergilediği azmi son derece ilham verici bulduğu belirtilmiştir. Ayrıca onun hayat hikayesini anlatmaktan öte, filmde onun ruhunu ve inancını yansıtmak istediğini söylemiştir. Film, 2006 yılında vizyona girdiğinde, güçlü bir hikâye, etkileyici oyunculuklar ve duygusal yoğunlukla örülmüş evrensel temalarla izleyicilerin ilgisini çekmiştir. Bu yüzden dünya genelinde çok fazla izlenmiş ve geniş kitleler tarafından beğenilmiştir. Ayrıca film, birçok adaylık ve ödüle layık görülerek yılın en dikkat çekici yapımlarından biri olmuştur. Will Smith ise 'En İyi Erkek Oyuncu' dalında Oscar ve Altın Küre kazanmıştır.

"Bir daha kimsenin sana bir şeyi yapamayacağını söylemesine izin verme, benim bile. Bir hayalın varsa peşini bırakmamalısın. İnsanlar kendilerinin yapamadıkları şeyleri senin de yapamayacağını söyler. Bir şeyi istiyorsan peşini bırakma!. Git ve al! O kadar!"

Sonuç olarak, "Umudunu Kaybetme" hem ticari hem de eleştirel açıdan başarılı olarak, umut ve azim temalarıyla izleyicilere güçlü bir ilham ve motivasyon duygusu aşılamıştır.

Soul

Umut, uğruna hayatı görmezden geldiğimiz bir şey midir yoksa sayesinde anlam kazandığımız mı? Filmimiz Soul, bu soru hakkında bize ışık tutacak.

Joe Gardner, bir caz tutkunu ve müzik öğretmeni. Çocukluğundan beri hayalini kurduğu ünlü bir grupta çalma tutkusunun aksine hayatı pek de istediği gibi değildir, yaptığı meslek onun müzik ruhunu besleyebilmek için yetersizdir. Ortaokulda öğretmenlik yapan müzisyen, beklemediği bir anda tam hayalindeki işi yapmaya bu kadar yaklaşmışken kanalizasyona düşer, ve kendini “*Yaşam ve ölüm arasındaki yerde.*” bulur. Ruhu hayattadır ama bedenine kavuşması için içindeki kıvılcımı, tutkusunu bulması gerekir ve bunu bulma umuduyla harekete geçer.

Joe tutkularını, hayallerini bulmayı amaçlar ve bu sayede bedenine kavuşup düşlediği grupta çalabilecektir. Bu, hayatı boyunca umut ettiği gruba girmek için son şansı olacaktır. Hayallerine ve umutlarına tutunarak arayışını sürdüren müzisyen, tüm yaşamına üçüncü bir gözden bakma fırsatı bulur ve fark ettiği ilk şey umutlarının peşinde koşarken hayatı kaçırdığıdır. Gözü hep o müzisyenlik hayalinde olduğu için gerçekleşene kadar sanki tam olarak yaşadığını hissedemiyor, yaptığı işleri önemsemiyor, hiçbir şeyi ciddiye almıyor. Müzisyen bu arayışta zaman zaman yaşam anlamını yitirmiş, dünyaya olan inancını kaybetmiş kayıp ruhlara denk gelse de kendisinin öyle olmadığını; bir amacı olduğunu düşünerek bedenine dönme umuduyla çabalamaya devam eder. Ancak kaçırdığı bir nokta vardır ki; yalnızca yaşamın amacını bulmak umutlar uğruna hayatı kaçırmak, yaşamın tamamından ibaret değildir.

Tutkulu müzisyen Joe, bu serüvende tanıştığı uzun zamandır bedenini bulamamış kayıp bir ruh olan 22 ile tanışır ve kayıp ruh ona yardım etmeyi kabul eder. 22, yanlışlıkla Joe'nun bedenine girer ve Joe ise bir kedinin bedenine girerek dünyada kendi yaşamını dışarıdan izleyebilecektir. Hayatına farklı bir yerden bakan Joe, uzun zamandır gördüğü insanları aslında hiç tanımadığını, rüzgârı teninde hissetmediğini, yaşamın ufak ve güzel ayrıntılarını sürekli kaçırdığını fark eder.

Joe yaşamın amacını bulduğunu düşünerek 22'nin yardımıyla dünyaya kendi bedeniyle döner ve senelerdir hayalini kurduğu grupta çalma şansını yakalar. Çok güzel bir iş çıkaran ve takdirleri toplayan müzisyen, konser bittikten sonra içindeki boşlukla yapayalnız kalmıştır ve yanındaki soliste şöyle der:

- *“Uzun zamandır hayalini kurduğum şey bu muydu, bu kadar mıydı? Şimdi ne olacak?”*

- *“Bir balık hakkında şu hikayeyi duymuştum der kadın:*

“Genç balık yaşlı balığa gider ve der ki: “O okyanus denilen yeri bulmaya çalışıyorum.” “Okyanus mu?” der yaşlı balık,

“Şu an bulunduğun yerdir.”

“Burası,” der genç balık, “Ama burası su, ben okyanusu istiyorum.” şeklinde yanıt verir.

Okyanusun içinde olduğunu unutup ona ulaşma ümidiyle boşa geçmiş yılları görmeyen çoğu insan, hayatı bir treni yakalar gibi kovalarken asıl yolculuğun ellerinin arasından acımasızca kayıp gittiğini fark edemez. Bu film bizlere umudun, hayal kurmanın yaşam için kaçınılmaz olduğunu ama bunların peşinde koşarken yaşamayı unutmamak gerektiğini hatırlatır...

Yaşama olayı uğrunda ölmeye değer mi?

Frida Kahlo

Bombanın Etrafındaki Kurdele

“Her şey sona erdiğinde bile, geriye kalan tek şey umuttur. Ve o, ölümün ötesine geçer.”

-Antoine de Saint-Exupéry

Ölümünden 8 gün önce Frida Kahlo umutlarla dolu olan “Viva La Vida Watermelons” adlı tablosunu resmetmiştir. Son dönemlerini yatalak olarak hasta yatağında geçiren Frida’yı hiçbir engel durduramamıştır. Karpuzun dışının sert ve tatsız, içinin ise tatlı ve yumuşak olmasını yaşamın kendisine benzetir Kahlo. Karpuz çekirdekleri ise her şeye rağmen yaşamın içinde yaşam olmasını, ve karpuz kuruyup yerinde kalsa bile çekirdekleri sayesinde yeniden yaşam bulacağını anlatır. “Viva la vida” söz öbeği Latince kökenli olup Türkçe’ye “Yaşasın yaşamak” olarak çevirilebilir. Frida Kahlo’nun yaşadığı tüm acılara rağmen yaşama olan umudunu kaybetmemiş olması insanlarda hayranlık uyandırır.

Frida gibi çok yönlü bir kadının kendine sembol olarak karpuz seçmesinin tek sebebi ona yüklediği metaforlar değildir. Meksika Devrimi’nden sonra kendi kültürünü daha çok benimseyen Kahlo, bu tablo için de Meksikalıların Ölüm Günü Festivali günlerinde yaptıkları kutlamadan esinlenmiştir. Ölülerinin ardından yas tutup ağlamak yerine bir hayatın yaşanıp bitişini kutlayan bu halk Frida’nın “Yaşasın yaşamak” mentalitesini oldukça başarılı bir şekilde yansıtmaktadırlar. Resmin tam ortasında yer alan karpuzu da dünyanın şekli, elips, gibi resmetmiştir Frida. Bunun en temel sebebi eserinde dünyaya yaşama dair umutlarını göstermek ve sonu ölüm olsa bile yaşamın bir döngüsü olduğuna dair yapmak istediği vurgudur.

İnsanların bireysel yaşamı bir yerde başlayıp sonlanabilir, acı- tatlı birçok şey yaşanabilir fakat yaşama dair olan inanç asla bitip tükenmemelidir. İnsan yaşamı sona erse bile umudun sınırları yoktur. İnsanların belki de dünyanın ötesine taşıyabilecekleri tek şey umutlarıdır.

“Umarım çıkış neşeli olur ve umarım bir daha geri dönmem.”

Frida'yı Frida Kahlo Yapan Hayatı:

Frida Kahlo (1907-1954) 20. yüzyılın en parlak sanatçılarından biri olarak bilinir. Otoportreleri, modernizm ve gelenekselliği harmanlaması Frida Kahlo'nun ününün en büyük sebeplerindendir. Kendi portrelerini yaptıkça hayatı keşfetmiş ve bu keşifleri de yine sanatını beslemiştir. Eserlerinde de genellikle kimlik karmaşası, deneyimlediği fiziksel acılar ve kadın olmak gibi temaları işlemiştir.

Henüz 6 yaşındayken geçirdiği çocuk felcinden ötürü bir bacağı sakat kalan Frida, daha sonra 18 yaşındayken yaşadığı otobüs kazası nedeniyle de omurgasına, kalça kemiğine ve sağ bacağına ağır hasar alır. Yaşamı boyunca Frida otuzdan fazla ameliyat geçirir ve bununla beraber vaktinin çoğunu yatağında geçirmek zorunda kalır. Frida en acı ve en üretken zamanlarını hasta yatağında geçirmiştir. Sağlık durumu yaşamının son zamanlarında iyice kötüleşen Kahlo'nun çözümünü güçlü ağrı kesicilerde ve alkolde bulduğu bilinmekteydi. Bu süre zarfında sağ bacağı kangren sebebiyle ampute edilmiş ve son sergisine tekerlekli sandalye ile katılmıştı. Ölümünden sonra feminist çevreler tarafından Kahlo'nun sansürsüz sanatı çok sevildi ve kadınların kendilerini kusurlarıyla kabul etmesi fikrini empoze ettiği için bir öncü olarak kabul edildi. Feministler tarafından böylesine bir ilgi görmesi daha sonra Kahlo'nun popülerliğini artırdı hatta feminist bir sembol olarak bile Frida Kahlo'nun portreleri kullanıldı.

Diego Rivera-Frida Kahlo:

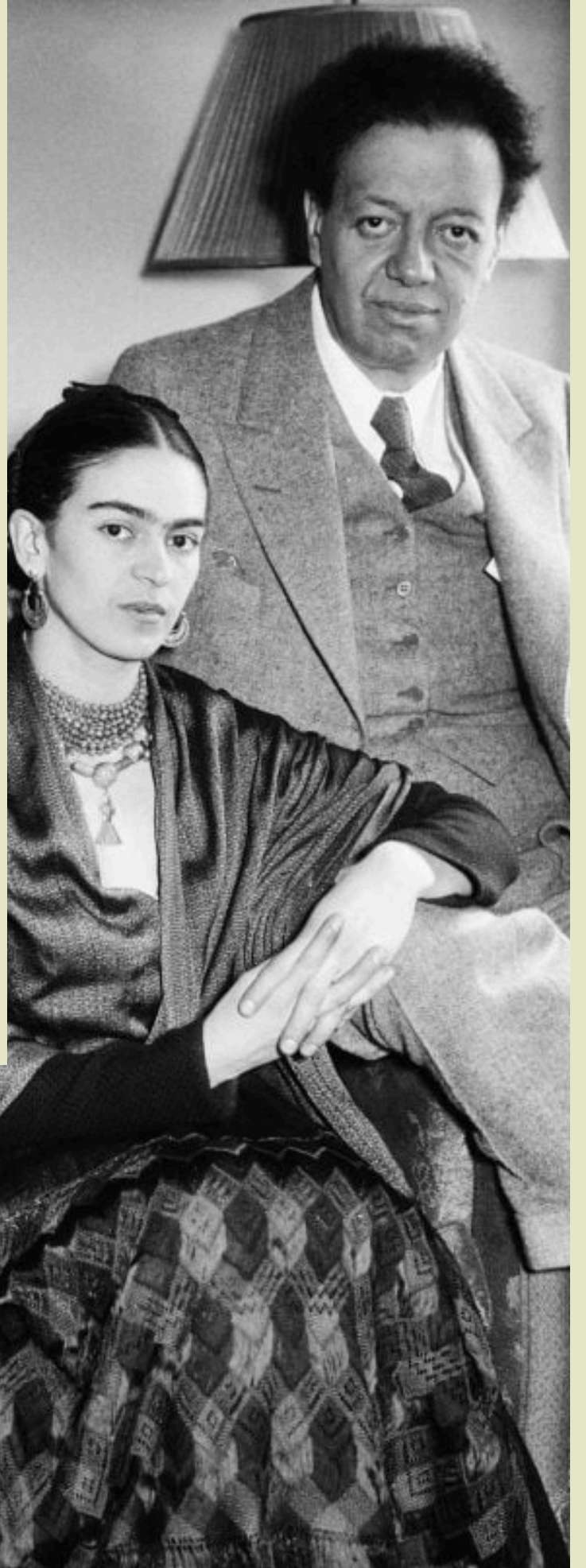
“Hayatımda iki büyük kaza geçirdim. Biri Diego’ydu. Diğerinde ise bir tren az daha beni öldürüyordu. Diego, kesinlikle çok daha yıkıcıydı.”

Diego Rivera ve Frida Kahlo’nun ilişkisi, sanatın ve tutkunun derinliklerinde şekillenen, karmaşık bir aşk hikayesidir. İkisi de Meksikalı sanatçılar olarak, ülkenin kültürel ve siyasi atmosferinde etkili figürler haline gelmişlerdir.

Diego, 1920’lerin başında uluslararası üne sahip bir muralistti (büyük duvar resmi çizen sanatçı); büyük ölçekli duvar resimleri, toplumsal mesajları ve devrimci temalarıyla tanınıyordu. Frida ise henüz genç ve keşfedilmemiş bir sanatçıydı, kendine özgü resimleriyle içsel dünyasını dışavuruyordu. İlk tanışmaları, 1925’te, Frida’nın Diego’nun bir eserini gördüğü sırada gerçekleşmişti. Aralarındaki çekim, kısa sürede aşka dönüşmüştü.

Frida, Diego’ya derin bir hayranlık duyarken, Diego da Frida’nın sanatsal yeteneğine ve güçlü kişiliğine hayran kalmıştı. 1931’de evlenmişlerdi ancak ilişkileri tutku dolu olduğu kadar çatışmalarla da doluydu. Diego’nun sadakatsizlikleri ve Frida’nın içsel çatışmaları, ikilinin hayatında sık sık yer aldı. Diego ilişkilerinin sonlarına doğru sınırları iyice aşıp Frida’nın kız kardeşiyle de onu aldatmıştı. İntikam almak isteyen Frida da onu aldatmıştı fakat Frida sadece erkeklerle değil kadınlarla da beraber olmuştu. Diego’nun büyük resimleri, Meksika’nın kültürel kimliğini kutlarken, Frida’nın eserleri kişisel bir melankoli taşıyordu. İlişkileri, karşılıklı hayranlık ve kıskançlıkla yoğrulmuş, çalkantılı bir aşk hikayesini andırıyordu. 1939’da bir süre ayrı kalsalar da daha sonra bir araya gelip tekrar evlenmişlerdi. İkisi de birbirlerinin sanatında önemli bir etki yaratmışlardı, ancak bu etki çoğu zaman acı ve tutku dolu bir mücadele biçiminde ortaya çıkmıştı.

Sonuçta, Frida ve Diego'nun ilişkisi, iki büyük sanatçının birbirlerini besleyip yok eden bir tutku ve çatışma döngüsüydü. Frida'nın sanatı, Diego'nun yarattığı dünyaya karşı bir isyan ve direniş olarak şekillendi; Diego'nun eserleri ise Frida'nın karmaşık ruh halinin derinliklerine ışık tuttu. Bu tutkulu aşk, her ikisinin de sanatsal mirasında silinmez bir iz bıraktı. Frida öldükten kısa bir süre sonra Diego Rivera "Viva La Vida Watermelons" tablosunun kendi versiyonunu yapmıştı. Ona sorulduğunda ise Frida ile aralarında olan ruhsal ve duygusal bağı temsil ettiğini iddia eder bir nitelikte tasvir etmişti tablosunu fakat yaşamda saygı duyulmayan bir bağın öldükten sonra bir anlamı var mıydı?

Küçük Prens

Antoine de
Saint-Exupéry

*“Ama insan kördür.
Gözle görünmeyen en önemli
gerçekleri insan sadece
kalbiyle görür. İnsanların
arasında da yalnız hissedilir.
İnsan, kalbiyle aramalıdır.”*

Bu güzel alıntılarının hepsi 1943 yılında yayınlanan Antoine de Saint-Exupéry tarafından yazılan Küçük Prens kitabına aittir. Toplam 90 sayfa olan bu fantastik öykü, okuyucuları kısa ama masalsı bir yolculuğa götürür. Çok satanlar listesinde hep yeri olan, 100 milyondan fazla satan ve 12 kadar filme uyarlanan bu hikâye, günümüzde bile popülerliğini korumasıyla bize nasıl bir şaheser olduğunu göstermektedir.

Alışla gelmişliğin aksine, bu kitap kavramları çocuksu bir şekilde ele alır. Sevgi, dostluk, yetişkin dünyası ve düşüncesi gibi temaların yanı sıra, daha derininde umut gibi başka kavramları da görmemizi sağlar. Masalsı olan bu hikâyenin hem çocukların hem de yetişkinlerin sevmesinin nedeni belki de sade olmasının yanı sıra çok katmanlı olmasıdır.

Bu yazıda üzerinde duracağımız şey, yazarın kitapta umut temasını nasıl yansıttığı olacaktır. Kitap, uçağı arıza yapan ve çölün ortasına düşen bir pilot ile başlar. Orada, başka bir gezegenden gelen, kendi için bir arkadaş arayan, sarı saçlı, kırılgan ve sürekli soru soran Küçük Prens ile karşılaşır. Sekiz günlük macera işte böyle başlar. Gerçek hayatta da bir pilot olan Antoine de Saint-Exupéry, Tunus'ta çölde uçağı kaza yaptığından mahsur kalmıştır. Hikâyenin başlangıç kısmının temeli bu gerçeğe dayanmaktadır. Olaylar başlamadan, yazar meşhur fili yutmuş bir yılan hakkında küçük bir öykü yazmıştır. O kısmı okuduğumuzda, yazarın hayalinin sürekli bir şekilde umut ve hayal kırıklığı ile paslaştığı fark edilir. Her seferinde çizdiği şeyin bir şapka olmadığını fark edecek birilerini beklemesi, bu beklentinin çöpe gitmesi ve ardından kurduğu ilişkilerinin bu olay etrafında gelişmesi, umut denilen duygunun hep içimizde bir yerlerde olduğunu gösterir.

Prens yolculuğı da umut için verilebilecek en güzel örneklerden biridir. Prens'in amacı, yeni bir arkadaş bulmak üzerinedir. Gülün onu sevmediğinden şüphelenen prens (bu şüphelere gülün rolü hatırı sayılır derecede vardır), onu sevecek, onunla konuşabilecek birilerini bulma ümidiyle diyardan diyara savrulur. Buradaki bir diğer önemli nokta ise Küçük Prens'in gittiğı zaman gülün beklentisidir. Gül, o toprakta büyümüş ve oraya bağlı bir yaşam geçirmek zorundadır. Gülün, Prens gibi onu uzaklara götürecek ayakları yoktur. Tek çaresi gerçeğı kabul edip ve beklemektir. Umut kelimesinin kökünün "beklenti" olması ve gülün tek çaresinin beklemek olması, güzel bir paralelliktir. Yani bir şey için çabalamamış gibi görünürken bile, sadece orada durmak bir şeyler umduğumuzun kanıtıdır.

Kitapta dikkat çeken birkaç örnek daha vardır; bunlar Kral'ın bölümü ve fare için söylenen sözlerdir. Bu bölüm iki yönden incelenebilir.

Birincisi, Kral'ın gezegeninde fare hariç hiç kimse olmadığını bilmesine karşın tahtından kalkıp kendi gezegeninin gerçeğiyle yüzleşmeye korkmasıdır. Israrla orada birilerinin olduğunu düşünmek, işine gelmektedir. Yanlış olmadığını umut eder; bu da bize gerçeklere karşı üç maymunu oynamanın doğru olmadığını gösterir. Sadece beklemek ve oturmakla umduğumuzu bulamayacağımızı, bazen yola çıkmamız gerektiğini hatırlatır. Bu noktada değinilmesi gereken şey gülün bekleyişinin umut olduğu söylenir; fakat aynı şeyi Kral yapınca olmaz. Bu da Saint-Exupéry'nin her bekleyişin umut olmadığını ve aynı hareketin anlamının hep aynı olmadığını gösterir.

İkinci olarak, Kral'ın fare için söylediği sözlerinde “Öyleyse, o ihtiyar fareyi yargılayabilirsin. Onu ara sıra ölüme mahkûm edersin. Böylece onun hayatı senin adaletine bağlı olur. Ama tasarruf etmek için her seferinde canını bağışlarsın. Bir tanecik var, zira.” Bu dizeler, aslında tek olması haricinde farenin hiçbir özelliğinin olmadığını gösterir. Bu, tıpkı çaresiz anlarda çöpü odun olarak görmemize benzer. Zorlukta her şey, kendi asıl benliğinden mecazen uzaklaşır ve o an hissettiğimiz kavrama göre yeniden var olur.

Kitap beni nasıl etkiledi?

Yıllardır bu kitabı görüp birkaç defa okuma fırsatına sahip oldum. Kitabı çocukken güzel bir hikâye olarak okumuştum; resimleri hoşuma gitmişti. Yaşım ilerledikçe kitabı tekrar açıp okuduğumda, bana hâlâ hitap etmesi ve geçmişte göremediğim şeyleri göstermesi beni en çok etkileyen yanıdır. Kaan Boşnak'ın Böyle güzelsin hep böyle kal olur mu parçası ile birlikte okuduğum ve yeri benim için her zaman ayrı olacak bir kitap. Küçük prensin gittikten sonra çiçeğe olan sevgisini fark edip yazacağı bir şarkı olsa hep bu olurdu diye düşündüğüm birkaç dize var Kadersiz ve şansızım çölde güneş gibi yalnızım. Aynı şekilde Prensın gitmeye karar verdiği sırada çiçeğin çaresizliği arkandan konuşmayacağım küfürde etmeyeceğim sadece kalbimin soğumasını bekleyeceğim, sana küsmeyeceğim der gibi bir kabullenışı var. Bugüne kadar bu şarkıyı dinlememiş veya kitabı okumamış herkese bir şans vermesini tavsiye ederim.

Miley Cyrus

The Climb

I can almost see it
That dream I'm dreaming
But there's a voice inside my head saying
You'll never reach it

Neredeyse görebiliyorum

Arzuladığım o düşleri

Ama kafamdaki ses bana

Onlara ulaşamayacağımı söylüyor

There's always gonna be another mountain

I'm always gonna wanna make it move

Her seferinde başka bir dağ daha olacak

Her seferinde onu yerinden oynatmak isteyeceğim

Always gonna be an uphill battle

Sometimes I'm gonna have to lose

Her zaman zahmetli bir mücadele olacak

Bazen de kaybetmek zorunda kalacağım

Ain't about how fast I get there

Ain't about what's waiting on the other side

It's the climb

Mesele oraya ne kadar çabuk ulaştığım değil,

Beni öteki tarafta neyin beklediğiyle ilgili de değil

Bu bir tırmanış

The struggles I'm facing
The chances I'm taking
Sometimes might knock me down but,
No, I'm not breaking
***Baş ettiğim mücadeleler,
Aldığım riskler
Bazen beni alaşağı edebilir ama
Hayır, yenilmeyeceğim.***

Miley Cyrus, ilk olarak 2000’li yılların başında ‘Hannah Montana’ karakteri ile hayatımıza giriş yaptı. Oyunculüğün yanı sıra babasının izinden giderek müzik dünyasına da adım atmıştır. Yaptığı birçok şarkı ile kariyerinde adım adım yükselen Miley, hem sesi hem de sahne performanslarıyla herkesi etkilemiştir. Müzik kariyeri boyunca satış rekorları kıran albümleri ve şarkıları ile MTV, Teen Choice ve Grammy gibi birçok prestijli ödül kazanmış ve geniş bir hayran kitlesi elde etmiştir.

The Climb şarkısını ise genç yaşında onun için bir dönüm noktası olan Hannah Montana filmi için yazmıştır. The Climb sadece bir şarkı olmanın ötesinde, zorluklarla dolu hayat yolculuğunda umudun önemini anlatan bir eser haline gelmiştir.

Miley, bu şarkıda öncelikle karşısına çıkan engellerden bahseder; hayaline asla ulaşmayacağını söyleyen iç sesler, yönünü kaybettiği yollar ve dağ gibi zorluklar... Ancak daha sonrasında kullandığı ‘‘tırmanış’’ metaforu ile, tüm bu engeller rağmen savaşacağını söyler. Aynı zamanda kazanmak kadar kaybetmenin de normal olduğunu vurgulayıp, önemli olanın sonuç değil süreç olduğunu anlatır. Bu şarkıda umut, yalnızca beklemek veya olumlu düşünmek olarak değil, her koşulda çabalamaya devam etmek anlamına gelir. Ayrıca, umudun basit bir şekilde elde edilmediğini bazen de zor bir şekilde kazanıldığı vurgulanır. Şarkı boyunca işlenen tema sadece sözlerle değil, melodi ile de dinleyiciye verilir. Yavaş ve sakin başlayan ritim, yer yer yükselir. Aslında bu da bize hayatın iniş ve çıkışlarla dolu olduğunu gösterir.

Miley Cyrus, “The Climb” şarkısında dinleyicilere her zorluğa rağmen umudun da hep orada bir yerlerde olduğunu anlatır. Çünkü umut, tırmanmaya devam etmektir; her ne olursa olsun yolun sonunda ışık olduğuna inanmaktır.

Valery ve Tanpınar

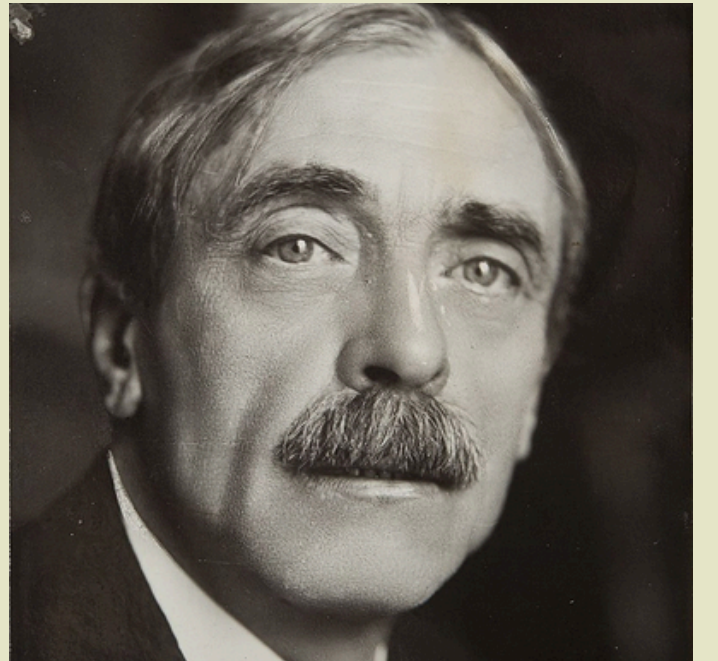
Valéry Çizgisinde Bir Şâir: Ahmet Hamdi Tanpınar

Sartre, Baudelaire: “*En büyük arzusu, aynı taş ya da heykel gibi değişmezliğin dinginliği içinde olmaktır...*” der. Tanpınar için de sanat aynı dinginliğin ve değişmezliğin kapısıdır. Tanpınar’ın çıplak varoluşu müzik, mimari ve şiirle giydirme; hayatı estetikle anlamlı kılma çabası ve buna uygun bir üslup geliştirmiş olması “*Rüyadaki edilgenliği, sürüklenişin, bulutsuzluğun ötesine uzanan bir uyanıştır.*” Tanpınar’a göre sanat ölümden sonraki hayattır. Her sanat adamı, devrinin kalabalığı içinden kendisini seçecek, dehâsını anlayacak zamanı düşünür.

Örneğin, “*Ta haşre kadar*” sözü, açıktan açığa o gün için yazılmış görünen eski kasidelerde bile geçen tâbirlerdendir. Haşre kadar, yani ebedilik boyunca...”

Tanpınar, “Şiir” adını taşıyan eserlerinde sanatın ebediyetle olan ilişkisine yer verir.

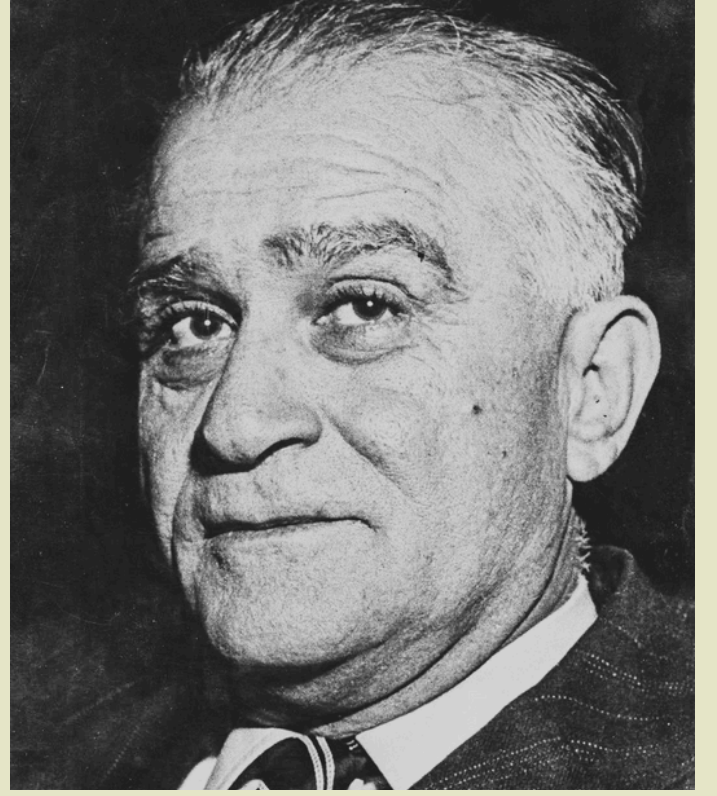
Her ne kadar Mehmet Kaplan, Tanpınar’ın bir sohbet esnasında bu şiirin cinsel hazza işaret ettiğini söylediğini iddia etse de adı geçen şiirde birinci mısradan itibaren kurulan rüya ilişkisi Tanpınar’ın sanata yüklediği anlamla paralel bir portre çizer.

*Sarışın buğdayı rüyalarımızın,
Seni bağrımızda eker biçeriz.
Acılar kardeşin, teselli kızın,
Zengin parıltıyla dolar gecemiz.*

*Sükûtun bahçesi tılsım ve pınar
Yıldızdan cümlesi karanlıkların;
İklimler dışında ezeli bahar,
Mevsimler içinde tükenmez yarın.*

Bu mısralarda kozmosla bütünleşme çabası vardır. Şâir, “ezeli bahar”ı yakalayarak tükenmeyen mevsimlere yani ebediyete ulaşır.

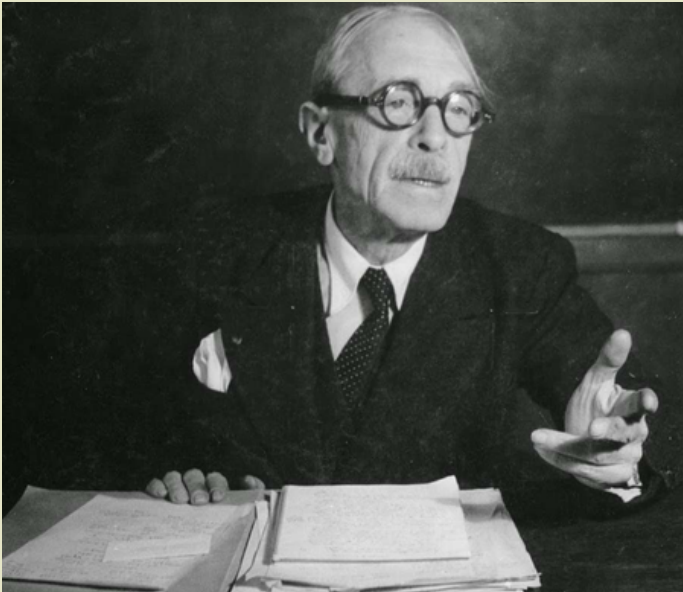
Ahmet Hamdi Tanpınar'ın “benim asıl şairlerim” dediği isimlerden biri Paul Valéry'dir. Onu hem filozof hem de şair olarak niteler. Mehmet Kaplan, Tanpınar ve Valéry yakınlığına dair şu tespitlerde bulunur: Valéry, onun mizaç ve karakterine en uygun şairdi. Bundan dolayı aralarındaki kaynaşma çok ani ve kuvvetli oldu. Biri Batı, öbürü Doğu Akdeniz'in kuvvetli ışığı altında büyümüş bu iki şairi birleştiren en mühim noktalardan ikisi zekâ ve aydınlık duygusu idi. Daha gençliğinde yazmış olduğu “Madalyon” şiirinde, Tanpınar, sanat vasıtasıyla bir kadın hayaline “ebediyet” bahşetmek ister.

Valéry'den kendi yaşantılarına güvenmesini ve sanatta ancak "mükemmeliyet" yoluyla "ebediyet"e ulaşabileceğini öğrenir. Tanpınar'da, Valéry'de görülen sanat-benlik, dansa benzeyen şiirdeki "*Beni bana tanıtm*", yani farklı benlik hâllerini sunma vurgusu ve şiirin sadece şiir için var olması düşüncesi vardır. Tanpınar'a göre şiir, "ben"nin peşindedir "*Ama o 'ben', ben değilim artık, benim bir hâlimdir. O da etrafına verir ama 'Ben'im vasıtamla ve bende olarak. Çünkü gerçekten bitmiş bir şiirde 'Ben' de yoktur, o şiirin kendisi vardır, yani şiir herhangi bir 'obje' gibi iyi yontulmuş bir elmas diyeyim.*" sözleriyle bakış açısını özetler.

Şiirin iyi yontulmuş elmas olması Valéry poetikasında da yontma eylemiyle örtüşür. Şiirin yapısının önemi üzerinde duran, kendisini bulma/gerçekleştirme fırsatı yaratması sebebiyle şekle inanan, Valéry'nin "*Bir şiirin mevzu şeklidir.*" sözünü referans gösteren Tanpınar bu mefhumdan, "*Beni ayıklıyor, temizliyor ve derinleştiriyor. O benim hareket sahamdır, bu üç veya dört kıt'a içinde bu muharebelerimi veriyor, zaferlerimi kazanıyor ve ricatlerimi idare ediyorum. Ve her defasında çok esaslı bir şeyi, bir oyuna riayet etmeyi öğreniyorum. Sözümü başkalarının sözünden ve sükûtumu başkalarının sükûtundan ayırıyor.*" cümleleriyle bahseder.

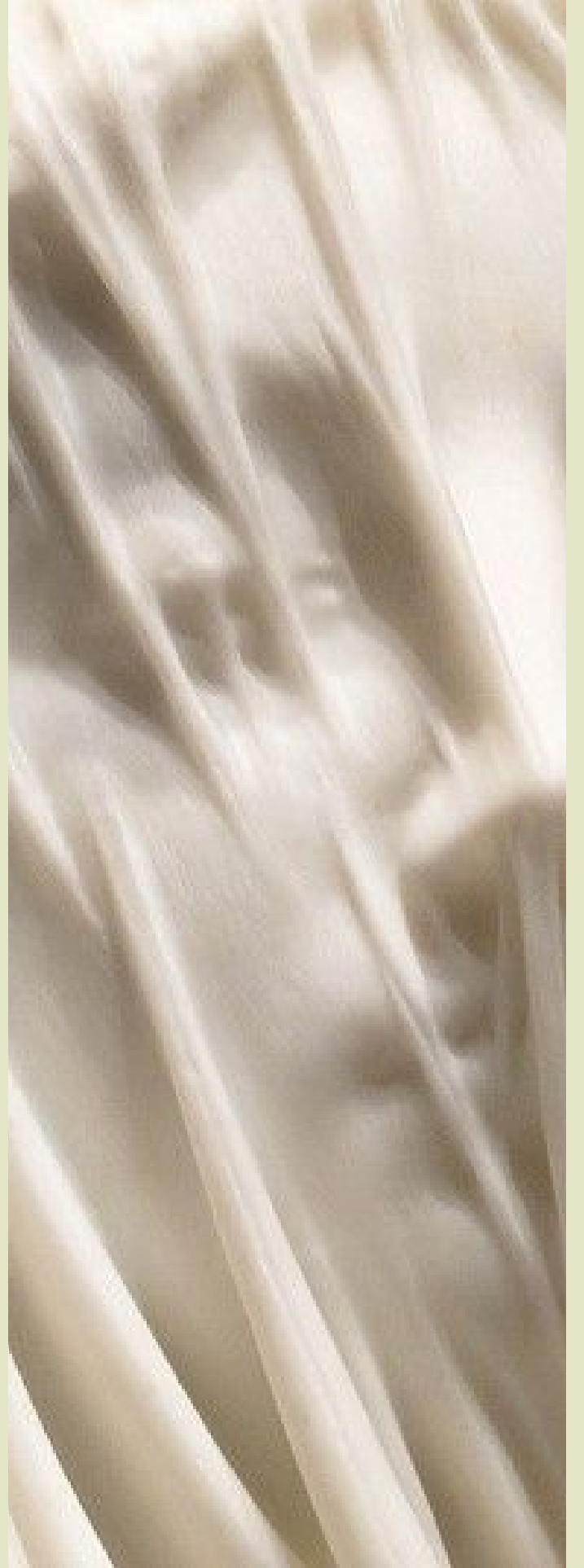

Ona göre şekil, âdeta sözcükleri arıtan, ezgiyi kuran, şâirin yaratabilme kapasitesini arttıran bir ögedir. Şekil, bir kalıp olmaktan ziyade şâiri ve şiiri besleyen, onu dürtten bir kaynak olarak karşımıza çıkar ki “*Nazariye, estetik, formül, bütün bunlar olsa da bir çalışmayı kırbaçlamak ve bazen de tahdit etmek suretiyle ona faydalı olabilirler.*” ifadesiyle Tanpınar da bu kanaattedir. Valéry’ e göre şiir, “*Sesli ve sözel araçların, temsilci veya tanımlayıcı melekenin bir tür işlevsel oyunudur.*”, bir dil oyunudur. Tanpınar da tıpkı Valéry gibi güzel sanatlar içinde şiirin garip bir talihi olduğunu belirtir. Bu tespiti, şiirin herkese açık bir araç olan dil vasıtasıyla inşa edilmesine dayanır.

Resim, heykel, mimari, müzik, yetişme şartları ne olursa olsun sanatla karşılaşan insanlarda iyi ya da kötü bir etki bırakabilir. Bu gibi sanatlar, milletleri ve sınırları aşip kendilerine has dilleriyle tüm insanlara ulaşabilirler. Bu bağlamda Valéry’nin “büyük sanat” kavramı hatırlanabilir. Neredeyse tüm sanat dallarında bu evrensellik varken şiir, onlar gibi değildir. Çünkü şiirin özü dil ve musikidir. Tanpınar’a göre ölçülü söz olan mükemmellik şartının ilk sırada geldiği şiir sanatı, dilin özel bir tasarrufudur ve ahengi birtakım zaruretlerden geçer. “*Şiir, bir şekil meselesidir.*” artık. Uyak ve ölçünün ihmal edilmemesi gerektiğini düşünen Tanpınar, bu öğelerin unutulmasıyla dayanaksız eserlerin ortaya çıktığını kaydeder. Bunun üzerine Valéry’nin “*Her hayvan ölür. Fakat bu ölenler içinde iskeletsiz hayvanlar hem daha az yaşarlar hem de çok daha çabuk kaybolurlar.*” şeklinde hatırladığı cümlesi üzerinde durur. Bu sözün uyaklı ve ölçülü şeklin şiir için bir tür iskelet olduğunu belirtmek amacıyla söylediğini bildirir.

Sanat eserinin yaratımından yapımına kadar yer alan tüm unsurlar, Tanpınar'a göre mükemmeliyet hâline getirilmeli ve eser, parçalanamaz bir bütün görünümü sergilemelidir. Her parça kusursuz bir biçimde birbirini tamamlamalı ve mimari bir eser gibi bütün bir yapı ortaya çıkmalıdır. Valéry ile benzer şekilde, güzel sanatlar içinde şiire ayrı yer açan Tanpınar, şiirin malzemesini, kamuya ait olan ve onun ihtiyaçlarından doğan dilden aldığını bildirir. Valéry'nin şâirin öngörülemeyen ama beklenen sözcüğün peşinde olduğunu, onun için uğraş verdiğini vurgulaması gibi Tanpınar için “*Şâir, kelimelerin peşinde koşan adamdır.*” Ancak yine de onları hemen kullanamaz zira şiirin yapısını oluşturan dize, içerik, müzikalite gibi tüm unsurlarla sözcüklerin uyumunu kurmak gerekir.

Umut ve Kadın

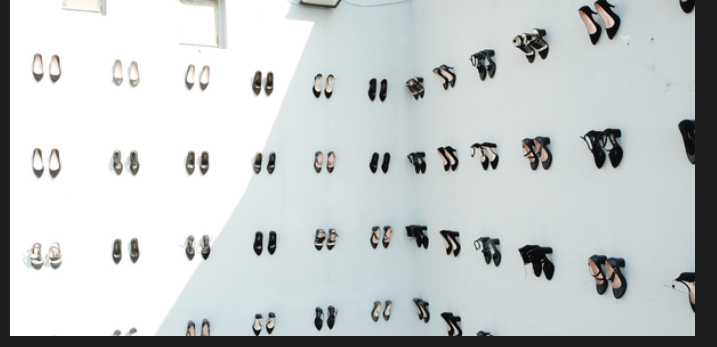
SÖNDÜRÜLEN UMUTLAR ÜZERİNDEN UMUDA DUYULAN İHTİYAÇ

Umut. Yazması da okuması da ne kadar kolay. Sadece dört harf ve iki heceye sahiptir. Peki hiç düşündük mü ki insanı “insan” yapan nadir kavramların kaçınıcı vazgeçilmezi bu? Sonuçta her insan, miktarı fark etmeksizin, kalbinin ve aklının bir köşesinde umut taşıyor. Çemberi biraz daha daraltınca, kim bilir kaç tane kadının da umudu vardı katledilmeden önce?

Kadın cinayetleri, sadece bir kadının hayatının son bulması değil; aynı zamanda o kadının içinde taşıdığı umutların, hayallerin ve geleceğin de acımasızca, vahşice ve canice yok edilmesidir. Bu cinayetler, bireysel bir facianın ötesindedir. Her kadın, sadece bedeni ile değil; içinde taşıdığı potansiyeli, başarıları, deneyimleri, duyguları ve nicesiyle birlikte katledilir.

Her biri, en korkunç deneyimleri yaşamak zorunda kaldı çünkü umudu çalınan bir kadın için beterin beteri kalmamıştır. Kadın cinayetlerine dair her bir hikâye, çalınmış bir gelecek ve umudu sökülüp alınmış hayatların hikayesidir. Ne yazıktır ki; basında yer alan verilere göre 2024 yılında, Ekim ayını daha yarılamadan 298 kadın öldürüldü. Demem o ki; 298 sadece bir sayı değil, 298, 298 kadının umudunun zorla söndürülmesinin dile kolay bir şekilde aktarılmasıdır.

Her katledilen kadınla birlikte umutlarımız azalsa da bu çivisi çıkmış dünyada direnen birçok insan yine de vardır ve var olmalıdır da. Direnen herkes, kayıplarının ardından umut dolu bir gelecek için savaşılmaktadır. Bu mücadele; geçmişin acılarını es geçmeden, daha adil ve korkusuzca yaşanılabilir bir dünya kurma amacı güden, hayatları, hayalleri ve umutları yaşatma mücadelesidir.

Kadınların toplumda özgürce var olup yaşayabildiği bir dünya için her zaman umutlu olmalıyız. Kadın cinayetlerine karşı verilen toplumsal her tepki, dayanışma, adalet arayışı ve eşit bir dünyaya sahip olmanın esaslarındandır. Unutulmamalıdır ki; umudumuzu kaybedersek toplum olarak duyarsızlaşır ve çürümeye mahkûm oluruz.

Her alanda özgür olabilmek, sokakta korkusuzca yürüyebilmek, evimize giderken kendi gölgemizden bile korkmamak ve daha nice sayısız korkuyu içimizde bastırmak zorunda kalmamak için yine de umutlu olup direnmeye devam etmeliyiz. Kız kardeşliğin sesini hep duyurmaya çalışarak, umutların söndürülmesine izin vermeyerek mücadele etmeliyiz. Umut, insanı var eden en önemli unsurdur. Onu da kaybedersek, biz kadınlar olarak nasıl daha özgür bir şekilde yaşayabiliriz ki?

Sanmak

Yorgundum, gökyüzüne zorla uzandım,
Elime bir dolu beyazlar maviler bulaştı.
Renklerin yüksek sesiyle iyice ufaldım,
Kafam çok karıştı, her şey fazla tuhaftı.

Nasıl oldu, ne oldu tam olarak bilmiyorum,
Ama sanki değiştirebilirim gibi gelmişti.
Yalan yok, böyle hissedince biraz korktum,
Umutlarım, heyecanım büyüdü ve genleşti.

Zihnimi saran sayısız düşünce vardı,
Ufuktaki hislerime ulaşmak istedim.
Düşündükçe göğsümden bir heves aktı,
Oraya varmak için, tırnaklarımı bile dim.

Kazıdım, canım acısa da görmedim,
Varınca her şey bitecekti nasıl olsa.
Bir şarkı buldum defalarca söyledim,
Deli bile sanarlardı, sözlerim anlaşılrsa.

Sonra birden gökyüzü karardı, gece oldu,
Hiçbir şey göremedim, artık etrafım siyahtı.
Elimdeki renkler benimle birlikte soldu,
Kalkmak istedim olmadı, bacaklarım bitaptı.

Şaşırdım kaldım, ne olmuştu bir anda?
Kollarım ve ellerim soyuluyor gibiydi.
Çiçeklerim solmuştu, hem de Nisanda!
Artık çiçeklerimin yeri mezarın dibiydi.

Albert Camus

Camus'nün Çelişkisi

Umut herkese göre farklı bir şeyleri ifade eder. Bazı insanlar umutsuz yaşanamayacağını savunurken bazı insanlar ise hayal kırıklığına sebebiyet verdiğini düşünür. Ünlü yazar Albert Camus'nün bu konudaki fikirleri ilginçtir çünkü ne olursa olsun, her şeyin anlamsız olduğu, her şeyden umut kesmek gerektiği düşüncesiyle nasıl kalır insan? Her şeyin anlamsız olduğunu söylediğimiz anda bile anlamlı bir şey söylemiş oluruz. Dünyanın hiçbir anlamı yoktur demek, her çeşit değer yargısını ortadan kaldırmak olur. Ama yaşamak, örneğin yiyip içmek kendiliğinden bir değer yargısıdır. Ölmeye yanaşmadığı sürece, insan yaşamayı seçiyor demektir. O zaman da görece de olsa, yaşamaya bir değer veriyoruz demektir. Umutsuz bir edebiyat ne demek olabilir? Umutsuzluk susar. Kaldı ki susmak bile, eğer gözler konuşuyorsa, bir anlam taşır.

Gerçekten umutsuzluk can çekişme, mezar ya da uçurumdur. Umutsuzluk konuştu mu, hele yazdı mı, hemen bir kardeş el uzanır sana, ağaç anlam kazanır, sevgi doğar. Umutsuz edebiyat diye bir kavram kabul edilemez ve kendi içinde çelişen bir kavramdır. Çünkü edebiyatın olduğu her yerde umut vardır. Bir yandan böyle söylerken öte yandan Oğuz Atay Tutunamayanlar eserinde; *‘‘Umut; nefes nefese koşarken bir sokağın köşesinde arkadan yetişen bir kurşunla vurulmaktı.’’* demiştir. Bu sözler belki size çelişkili gelmiş olabilir fakat anlam arayışı içinde olduğunu da söyleyebiliriz.

Albert Camus'nun hayatın anlamsızlığı ve absürt olduğunu savunurken intihar etmeyi ise başkaldırı olarak değil tam aksine hayata karşı bir boyun eğiş, vazgeçiş olarak nitelendirir. Aynı zamanda Albert Camus'nun umutsuzluğunun kaynağı ise bilmemektir. *“Ya her şey açıklansın istiyorum ya da hiç. Ama yüreğin bu çılgınlığı karşısında us güçsüzdür...”* Anlamını kavrayamadığım bu dünya, uçsuz bucaksız bir usa aykırılıktan başka bir şey değil. Bir kez olsun ‘İşte bu açık’ diyebilirsek her şey kurtulmuş olur.” Sürekli bilmiyorum der Camus. *“Bu dünyanın kendisini aşan bir anlamı varmı, bilmiyorum.”* Bu dünyanın insanüstülüğünü kabul eder fakat gerisi bir kaos, boşluk ve umutsuzluktur onun için. Sisypheos söyleminde ise bu teorilerini sistematikleştirip ‘uyumsuz’ dediği karakterler tasarlamıştır. Bu karakterler umutsuzdur, böylece özgürleşirler.

Fakat bu kadar umutsuzluğun içinde Camus'nun umudu umutsuzluğunun içindedir. Bunu ise “Yabancı”, “Sisypheos Söyleni” ve “Düşüş” adlı eserlerinde net bir şekilde görürüz. Böylece Camus’ya umutsuzluğun yazarı demek yanlış olur. O umut ve umutsuzluk karmaşası içerisinde kalmış bir yazardır.

Erasmus K131+

Bu röportajı, Erasmus sürecinde en çok merak edilen konuları daha anlaşılır bir dille sunmak ve tecrübelerimizi aktarmak amacıyla hazırladık. Ayrıca, Erasmus koordinatörlüğü ve ilgili birimlerin uzmanlığına saygı duyarak, öğrencilerin en çok sormak istedikleri sorulara kolayca ulaşmalarını hedefledik. Erasmus'a dair bu rehberle, başvuru sürecinde öğrencilere yol göstermeyi amaçlıyoruz.

Moderatör: Esila Yunay Yavaş
Konuşmacılar: Kübra Türkyılmaz & Hüseyin Arslan

Kübra Türkyılmaz: Dergimizin kurucularından. Erasmus programına 2024/Bahar döneminde Romanya'ya gitmiştir. İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümündendir.

Hüseyin Arslan: HALO dergisinde şiir çevirisi başlığını ele almaktadır. Erasmus programına 2023/Bahar döneminde İtalya'ya gitmiştir. İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümündendir.

Erasmus nedir?

Hüseyin Arslan:

Erasmus aslında öğrenci değişim programı olarak tanımlanıyor. Dünyanın çeşitli ülkelerinden akademik anlamda bir başarıya ulaşmış veya ulaşma potansiyeli olan öğrencilerin sınav yoluyla seçildiği ve Avrupa gibi, yani Avrupa’da olan ülkelere öğrencilerin, öğrenci değişimi uygulandığı bir program. Tabii, birçok dalı var. Staj programı var, mesela benim katıldığım ve aynı zamanda Kübra’nın da katıldığı K131+ var.

Kübra Türkyılmaz:

Avrupa Birliği’nin yaptığı bir anlaşma sonucu bir öğrenci değişim programı diyebiliriz kısaca. Okulunuzun anlaşmaları belli olmuyor bazen fakülteden fakülteye değişebiliyor. Anlaşmalara göre ülkelerin değiştiği bir öğrenci değişim programı.

Sınava kayıt süreciniz nasıldı? Kabul alma sürecinizde neler oldu? Bunlar nasıl gelişti?

Hüseyin Arslan:

Erasmus’a katıldığım vakitte maalesef ülkemiz bir pandemi süreci geçiriyordu. Bu pandemi sürecinden dolayı tüm eğitim öğretim süreci online olarak yapıldı. Aynı şekilde Erasmus sınavı da online olarak yapıldı. Sınava dediğim gibi online olarak girdim, yaklaşık olarak 80 soruluk bir test üzerinden; hem writing (yazma) hem reading (okuma) hem de grammar (dil bilgisi) anlamında seviyenin ölçüldüğü bir sınavdı. Bu sınavın sonucunda 88 puan aldım.

Hüseyin Arslan:

Salerno Üniversitesi'ni kazandım. Tabii okulumuzun Salerno Üniversite'siyle bir anlaşması vardı ve bu anlaşma sonucu dahilinde okulumuz bana bir liste sundu. Bu listeye göre ben seçimler yaptım, bu seçimlerin arasında Salerno Üniversitesi ikinci sıradaydı. Birinci sırada İspanya vardı. Salerno Üniversitesi'ni seçtikten sonra, yani bana çıktıktan sonra bir kayıt süreci başladı. Bu kayıt süreci de maalesef öğrencilerin aslında en çok yorulacağı kısım. Çünkü çok fazla belge, çok fazla prosedür; eğer bu tür bir tecrübeniz yoksa daha önceden belgeler konusunda ve yasal işler konusunda baya zorlanabilirsiniz ama tabii aşılmayacak bir süreç değil. Tabii bu sürecin dahilinde vizeyle ilgili süreç var. Vize sürecinde birçok belge toparlıyorsunuz; hesap dökümlerinden birçok T.C. kimlik fotokopilerine kadar, aslında en detaya kadar bir vize süreci başlıyor.

Ondan sonra vize süreciniz kabul olduktan sonra vizeyle olan belgeleri karşı tarafa gönderiyorsunuz ve karşı taraf size kabul mektubu (Letter of Acceptance) gönderiyor ve bu da aslında bir nevi sizin ikinci bir uçak biletiniz oluyor. Bu biletle beraber de serüveninizin en zor kısmı tamamlanmış oluyor, artık bundan sonra en eğlenceli kısım başlıyor. Acısıyla tatlısıyla güzel bir serüven başlıyor.

Kübra Türkyılmaz:

Ben Hüseyin'den farklı olarak online değil yüz yüze girdim sınavlara ve bizimkisi iki ya da üç aşamalıydı yanlış hatırlamıyorsam. İlk önce YDS sınavına benzer bir grammar (dil bilgisi) ve vocabulary (kelime bilgisi) kısmını test edecek bir sınava girdik. Sonra writing (yazma), bir ya da iki saat içerisinde bir makale yazmamız gerekiyordu. En sonunda da bunlardan aldığımız puanlarla beraber bir sözlü mülakata girmemiz gerekiyordu.

Kübra Türkyılmaz:

Sözlü mülakatla beraber bütün puanlar toplanıyor ve sizin asıl Erasmus puanınız ortaya çıkıyor. Ben de 89 almıştım ondan. Ve bu süreçten sonra - ki aslında bence baktığınız zaman farkında değildik ama Erasmus sınavı bu sürecin en basit olayı bu arada. Sınav hiçbir şeymiş, ben en zoru olduğunu düşünüyordum her zaman ama belge toplama süreci işte vize, konsolosluk, hesap dökümleri gibi şeyler çok daha zor ve çok daha stresli geçiyor ama Hüseyin'in de dediği gibi hallolmayacak şeyler değil; sadece biraz zaman alıyor ve bekleme süreci biraz yoruyor. Onun dışında, Erasmus öğrencisi olduğumuz için aslında öncelikliyiz fakat vize çok yakın bir vakitte çıkmıyor. Sadece, Hüseyin'in de dediği gibi bir programa bağlı olarak geldiğimiz için aslında çok ret alma olasılığımız yok. Zaten okullar belli bir anlaşmayla beraber sizi yolladığı için aslında kesinsiniz ama beklerken acaba gelmeyecek mi diye şüphe duyuyorsunuz, ama en sonunda geliyor yani herhangi bir sıkıntı olmuyor.

Peki, oradaki okullar size yardımcı oluyor mu? Nasıl iletişim kuruyorsunuz?

Kübra Türkyılmaz:

Genelde mail üzerinden anlaşıyorsunuz. Zaten sizin Erasmus süreciniz onaylandığı sırada okulunuzda, sizin Erasmus yapacağınız üniversitenize bir bilgi gidiyor. Ve bu kabul mektubunuz geldikten sonra süreciniz başlamış oluyor. Bununla beraber bütün belgeleriniz size sıralanıyor, o sıralanan belgeleri tek tek toplayıp karşıya yolluyorsunuz- ki bunlar seçtiğiniz derslerden sağlık sigortanıza kadar tüm belgeleri kapsıyor. Onun dışında karşı taraf sizden ekstra bir belge isterse sizden ayrıca bir mülakat isteyebilir- ki bizim okulumuz istemişti. Tekrar bir mülakata girmiştik, tekrar bir İngilizce sınavına girmiştik ayrıca ama istemeyebiliyorlar da.

Hüseyin Arslan:

Benim gittiğim Salerno Üniversitesi'ndeki Erasmus koordinatörü haftalarca e-posta atmama rağmen bir imzasını almakta zorluk yaşamıştım. Ben imza konusunu şu şekilde çözmüştüm; imzası alınması gereken profesörün yardımcılara da e-posta atmıştım. Yani aslında onları da baya tabiri caizse rahatsız etmiştim diyebilirim ama eninde sonunda bu engeller çözülmeyecek problemler değil. En sancılı süreçte yeri geliyor pes etmek istiyorsunuz, yeri geliyor çok yoruluyorsunuz ama baktığınız zaman; adımınızı ilk attığınız zaman Avrupa'ya, o yalnızlığı tattığınız zaman aslında her şeyin küçük bir kabus olduğunu ve aslında güzel bir rüyaya uyandığınızı fark ediyorsunuz.

Deneyimleriniz Erasmus süresince nasıldı?

Hüseyin Arslan:

2023 yılında gittim ben. Mart'ın 5'inde, İtalya'ya ayak bastım. Tabii öncelikle İzmir'den İstanbul'a, İstanbul'dan da Napoli'ye ve oradan Salerno'ya; kendi üniversitemin olduğu yere. Bu süreçte yaklaşık olarak 5 aylık bir serüvenim oldu. Bu yolculuğumda doğrusu çok güzel şeyler yaşadım çünkü sonuçta gittiğim ülke İtalya, Rönesans'ın doğduğu yer. Sanat ve kültür tarihi açısından çok zengin. Roma olsun, Venedik, özellikle Floransa, Sicilya... Bu yerler beni hem kişisel açıdan hem de kültürel açıdan ve bireysel anlamda çok geliştirmişti ve etkilemişti. Derslere geldiğim zamansa tabii Türkiye'deki eğitimden farklı bir eğitim sistemleri var çünkü Türkiye'de olduğu gibi tek sınav üzerinden puan verilmiyor. Öğrenci birçok kademedен geçiyor.

Hüseyin Arslan:

Öncelikle test sınavı, geçilirse listening (dinleme) ve onu da geçerse speaking (konuşma) sınavı yapılıyor. Bu sadece aslında bir final sınavı için gerekli olan prosedür. Ben ilk başta gittiğimde baya zorlanmıştım çünkü daha önce hiç böyle bir sistemle karşılaşacağımı bilmiyordum ve hiçbir hazırlığım da yoktu ama neyse ki üstesinden geldim. Onun haricinde birçok konsere katıldım, okulun düzenlediği etkinlikler... Aynı zamanda her Erasmus'a gidilen okulda bu Erasmus öğrencileriyle ilgilenen bazı kulüpler oluyor, onlara katılmıştım. Onların etkinlikleriyle farklı şehirlere gitmiştik. Böyle bir tecrübem oldu yani genel açıdan bakarsak.

Ders anlatım şekli, ya da derslerde gözlemlediğin farklılıklar ne?

Hüseyin Arslan:

Benim bölümüm İngiliz Dili ve Edebiyatı. Bu bölümde maalesef ki öğretmenler bazen yabancı bir öğrenci olduğunu unutup İtalyanca'ya kayabiliyordu. Bu beni ilk başta gittiğim zamanlar baya uğraştırmıştı, hatta yanımdaki öğrencilere falan soruyordum “Hoca şu an ne diyor?”. Beni o konuda yormuşlardı. Ders anlatım biçimi olarak da teknolojik aletleri kullanmayı çok seviyorlar, akıllı tahta gibi. Genellikle öğrenci merkezinde ilerlemeci bir sistemi merkez edinmişler. Ve öğrenciler de derse katılıyor. Benim katıldığım sınıflarda neredeyse her öğrenci bir kere parmak kaldırıyor. Dediğim gibi katılımcı bir etkinlik vardı, dersler de aynı zamanda çeşitliydi.

Hüseyin Arslan:

Ben oraya ilk gittiğim zaman Bizans Kültür Tarihi'ni almıştım çünkü ilgim vardı. İngiliz Edebiyatı dersi almıştım. Aynı zamanda İtalyanca ve Arkeoloji dersi de almıştım ilgim olduğu için. Okul bu konuda özellikle Erasmus öğrencilerine epey bir fırsat tanıyor.

Kübra Türkyılmaz:

Beni ilk şoka uğratan şey sınıfların on kişilik olmasıydı. Altmış yetmiş kişilik sınıflardan on kişilik sınıfa düşmek beni garip hissettirmişti. Yani sürekli hocayla yakın temasta iletişim kurmak tabii bizim derslerde yaptığımız bir şey ama çok kalabalık sınıflarda ders işliyoruz Türkiye'de. Burada birebir özel ders alıyorsunuz gibi hissediyorsunuz ve herkes gerçekten Hüseyin'in de dediği gibi konuşuyor ve hocalar konuşmaya zorluyorlar. Buradaki sınav sisteminde tek bir final var, yani bizim vizelerimiz gibi bir durum söz konusu değil ama sadece her öğrenci en az bir defa mahsus olmak şartıyla- bir ya da iki kez de olabilir- sunum yapıyorlar.

Bu sunumlar her ay gerçekleşiyorlar ve bunun üzerinden belli bir puan alınıyor, aynı zamanda devamsızlık şartı aranıyor. Devamsızlıktan da puan alınıyor ve buna ek olarak da final puanı ekleniyor. Yani finalimiz üç parçaya bölünmüş gibi bir durum. O yüzden Erasmus öğrencisi olsak bile çok fazla derslere gitmeme gibi bir durum söz konusu olmuyor bizim için, en azından bizim bölümümüzde. Onun dışında bölüm farklılıkları şu konuda bence çok bariz, bizim %100 İngilizce gördüğümüz dersler var- ki çoğu öyle. Ama burada bazen Rumence olabiliyor dersler, her ne kadar İngiliz Dili ve Edebiyatı olarak görseler de bölümü. O kısım da şöyle ayrılıyor; İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümü iki fakülte dersleri gibi alıyorlar: American Studies ve English Studies olarak. American Studies derslerinin hepsi İngilizce olsa da İngiliz Edebiyatı kendi içinde ikiye ayrılıyor: İngilizce ve Rumence dersler olarak. Mesela İngilizce aldığım derslerin çoğu ilk başta Rumence aldığım ve farkında olmadığım derslerdi. İki üç hafta boyunca böyle şeylerle uğraşıp değiştirmek zorunda kalmıştım. Ama işte bu da bir deneyimdi tabii ki bizim için.

Konaklamayı nasıl ayarladınız? Nerede kalıyorsunuz / kaldınız?

Kübra Türkyılmaz:

Ben şu an yurtta kalıyorum, üniversitenin yurdundayım. Burada Erasmus öğrencileri için açılan bir kontenjan var kendi Rumen öğrencilerinin dışında ve biz de oraya dahil edilebiliyoruz. Onun dışında ev fiyatları çok yüksek o yüzden tercih etmemiştim. Ve aslında yurtta olmak çok daha eğlenceli gibi geliyor bana hem daha fazla öğrenciyle karşılaşabiliyorsunuz hem daha fazla eğlence ortamı sunuyor, hem de sosyalleşme imkanı vadediyor.

Hüseyin Arslan:

Ben yurtta kalmadım, aslında benim konaklama işlerim baya sıkıntılıydı. İlk başta her zaman şu şekilde diyorlardı, genelde ev sahipleri öncelikle belirli bir depozito alıyor ve bu depozitoyu bazen maalesef kötü niyetli insanlar siz depozitoyu

gönderdiğiniz zaman sizi engelleyebiliyorlar, ve ortada kalabiliyorsunuz. Maalesef bunu yaşayan çok fazla arkadaşım oldu. O yüzden ilk başlarda baya şüphe etmişim ve hatta az kalsın benim de öyle bir tecrübem olacaktı ama neyse ki ucundan dönmüştüm. Şöyleydi benim sürecim; okulum Salerno Üniversitesi biraz daha ormanlık alanda ve ormanlık alanda olması ulaşım açısından baya yorucuydu. Ben de bu yoruculuğu en azından bir nebze hafifletmek için okula yakın olan ama öğrenciler tarafından pek tercih edilmeyen Baronissi bölgesinden bir ev tutmuştum arkadaşımınla beraber, tabi bu arkadaşımınla daha önceden tanışıyorduk. Bir Salerno var, bir Baronissi var bir de Salerno Üniversitesi'nin olduğu yer var. Genel itibarıyla bakıldığı zaman Türkiye'den gelen bir öğrenci için evler çok pahalı, ama benim bulduğum yer, Baronissi, daha ekonomik bir mahalle olduğu için orayı seçmişim. Hiç de pişman değilim. Orada birçok arkadaş biriktirdim, birçok anım ve tecrübelerim oldu.

Erasmus'a gitmenin avantajları ve dezavantajlarını biraz anlatır mısınız?

Hüseyin Arslan:

Tabii, ben başlayabilirim. Şu şekilde, Erasmus'a gitmenin avantajları aslında konuşmanın başında da bahsettiğim gibi kesinlikle bir kültürel deneyim, maalesef ki ülkemizde çok gencin edinemediği bir şans. Kişinin aslında hem akademik anlamda hem de dediğim gibi bireysel gelişim anlamında çok fazla katkı sağlıyor. Ve kişi, eğer tabii ilk defa böyle bir tecrübeye sahip oluyorsa yalnız kalmanın ve yalnızlığın ne kadar zor olduğunu anlıyor. Tabii şimdi şöyle bir şey var, ben İtalya'ya gittiğimde ailemle aramda 2000 km vardı. Şimdi bu mesafeyi düşününce, insanın bu kadar ailesinden uzak olması, ona aslında hayat konusunda ona bir gelişimsel olarak hem üzüntü,

bir yandan da büyümenin şartlarından biri olan yalnız kalmayı ve acı çekmeyi öğretiyor diyebilirim. Kötü gibi duruyor aslında, fakat kişiye çok fazla tecrübe katıyor. Dezavantajlarına gelirsek maalesef Türkiye'deki notlama sistemiyle İtalya'daki notlama sistemi farklı olduğu için eşleştirilen derslerde sıkıntılar çıkabiliyor. Mesela benim İtalya'da aldığım derslerle Türkiye'deki derslerim eşleşmediği için bazı sıkıntılar çekmiştim. Ama bu maalesef sistemselsel bir hata çünkü genelde okul tarafından bu konuda pek bilgilendirilme yapılmıyor. Türkiye'nin sistemi Avrupa'nın sisteminden çok farklı. Böyle bir sıkıntı yaşamıştım ama tabii genel olarak baktığımızda avantajları dezavantajlarından kat be kat daha fazla.

Kübra Türkyılmaz:

Ben de katılıyorum aslında. Bence konfor alanından çıkabilmek için atabileceğiniz en büyük adım bu hayatınız boyunca bir genç olarak düşününce.

Kübra Türkyılmaz:

Hem korkutucu hem güzel. Başta adapte olmak çok zor; ilk bir ay, bambaşka bir kültür, bambaşka bir ülke, insanlar, sistem... Her şey çok farklı. Ve buraya adapte olmak zorundasınız aslında, herhangi bir şansınız da yok. Yani yaşamaya çalışmak için de adapte olmak zorundasınız, ve bunu kabullenmek biraz zor, her gün kafanızda bunu taşımak... Ama alıştıktan sonra da onlardan biri olmuş gibi devam edebiliyorsunuz. Burada mesela altı aylık süreci bitirmiş ama Erasmus'u bir sene uzatacak arkadaşlarımızdan en azından duyduğum kadarıyla sosyal anksiyetesini yenebilen, ve artık çok daha dışadönük olabilen insanlar var. Ve bence bu tür kaygıları varsa bir insanın, bir noktada çok iyi bir deneyim olabileceğini düşünüyorum. Onun dışında dezavantaj olarak, Hüseyin'in dediği gibi yalnızlık var çok fazla özellikle ilk bir ayda çok hissediliyor.

Her ne kadar biz de Türkiye'de ailemizden uzakta okuyor olsak da 200-300 kilometreden bahsediyoruz ama şu an 1500-2000 km şu an çok fazla bir sayı. Ve uzaklık her ne kadar "uzaklık" gibi görünse de, içselleştirdiğiniz zaman ayakta kalmak zorundasınız. Kimse sizin için burada hiçbir şey yapmıyor. Hayatınız için her şeyi kendiniz yapmak zorundasınız. En çok zor olan şey bu, kimse yardımcı olmuyor; bu yüzden her şeyin peşinden kendiniz koşmak zorundasınız. Ve bu da biraz büyümenizi sağlıyor. O yüzden dezavantaj gibi görsek de uzun vadede bence bir avantaj sağlıyor baktığınız zaman.

Gidenlere ne tavsiye edersiniz? Oraya ne götürülebilir? Arkadaşlıklar ve öğretmenlerin tutumları nasıldı? Ne tavsiye ediyorsunuz?

Hüseyin Arslan:

Ben şu şekilde bir tavsiye verebilirim, daha önce de bahsettiğim gibi kurnaz ev sahiplerine dikkat etsinler çünkü insanlar yurt dışından gelen öğrencileri kandırmak için çok hevesliler. O yüzden kesinlikle dikkat etmeleri lazım. Arkadaşlık konusunda ise kesinlikle farklı kültürlerin olması bazen çatışmalara yol açabilir. Aslında Erasmus öğrencilerinin öncelikle bilmesi gereken şey bu, herkes farklı kültürlerden geliyor ve farklı kültürlere saygı duyulması gerekiyor.

Maalesef benim bizzat tanık olduğum bir olay var, o da dünyanın özellikle Doğu kısmından gelen öğrencilerine ayrımcılık yapıldığını görmem. Bunlara dikkat etmek lazım çünkü kötü niyetli insanlar olabiliyor, dünyanın her yerinde olduğu gibi. Verebileceğim en güzel tavsiye ise her zaman o vaktin değerini bilmek; gezmek, içmek, eğlenmek ve belki de tüm çılgınlıkları yapmak çünkü tamamen Odysseus tarzı bir serüvene çıkıyormuşsunuz gibi. Ve bu serüvende birçok deneyim elde edeceksiniz.

Kübra Türkyılmaz:

Evet, buna ben de katılıyorum.

Size en çok garip gelen, sizi şoka uğratan şey neydi?

Kübra Türkyılmaz:

Türkiye'yle karşılaştırdınca buradaki insanların yardımsever olmaması. Çok yalnız kaldık çünkü özellikle Erasmus öğrencisi olarak. Sistemin yavaş işlemesi...Bir imza için üç hafta bekledim mesela.

Hüseyin Arslan:

Beni en çok şaşırtan şey İtalya'ya gittiğim zaman, bizim İzmir'de belli bir kartımız vardır, Kentkart, ve kart basılır ondan sonra otobüs dolmuş tarzı araçlara binilir. Ancak tüm Avrupa'da ortak olan yaygın bir bilet sistemi var. Bu sistem İtalya'da geçerli ve maalesef çoğu öğrenci tarafından suistimal edilen bir sistem. Çünkü bilet kontrolcülerini eğer gelmezse aslında bu da bir taktik gibi oldu ama rahatlıkla para vermeden seyahat edilebiliyor. Bu bana garip gelmişti. Kültürel farklılıklar çok var, İtalyanlar Türkler'e benzese de farklılıkları epey çok.

Özellikle eğlence anlayışları. Benim kaldığım yerde sabahlara kadar son ses müzik, ses ve eğlence çok oluyordu. Bu durum Türk kültüründen pek alışkın olmadığım için özellikle yaşadığım yerde rahatsız etmişti, bir onu garip karşıladım. Bir de yemek. Aslında kültürümüzde var yemekleri, pizza lazanya makarna çeşitleri ama oraya gidildiğinde Türkiye'de olduğundan çok daha farklı tatları olduğunu fark etmiştim.

Kübra Türkyılmaz:

Benim için aslında şöyle; lezzet farkları beni endişelendirmiyordu hiçbir zaman, ama burada herhangi bir şeyin İngilizce olmaması beni çok yordu genel olarak, hiçbir şey anlamıyorsunuz çünkü yediğiniz şeylerden. Görüntülerden az buçuk ya da sorarak anlayabiliyorsunuz ancak. Çok fazla çeşit var evet, ama hiçbir şey gerçekten İngilizce değil. Ve İngilizce bilen sayısı da çok az, ya gençler biliyor ya da çalışan kesim biliyor. Yerel halk çok fazla bilmiyor, işaret diliyle anlaşmaya çalışıyor sizinle.

Kübra Türkyılmaz:

Ama bu genel olarak yaygın bir durum bence dünyada. Onun dışında dediğim gibi burada insanlar, yani toplum olarak, biraz daha kendi içlerine dönükler. Bizim gibi “Aaa yabancı birisi gelmiş, onlarla şöyle yardımlaşalım.” kafasında pek değiller. Söyleyeceklerini söyleyip bırakırlar, çok fazla ileriye götürmezler, yardımseverlik ve misafirperverlik konusunda bizim kadar değiller.

Hüseyin Arslan:

Kübra’nın söylediğine katılıyorum aynı zamanda, İtalya’da da Romanya’dan daha kötü olarak kimse İngilizce bilmiyordu diyebilirim. Hatta öğrenciler bile maalesef İngilizce bilmediği için baya zorluk yaşamıştım. Kaldığım yerde bir tane daha oda arkadaşım daha vardı, o yabancıydı Fransa’dan gelmişti. Maalesef İngilizce bilmediği için Taş devrinden kalma el kol hareketleriyle anlaşılmaya çalışıyorduk. O baya zorlu anlar yaşıtıyordu bize. Ama tabii önünde sonunda, şükür ki, Google Çeviri çok fayda sağlamıştı. Tabii insan bir şekilde iletişim kurmayı başarıyor işte böyle, bazen sözlü olmasa bile.

Tüm zorluklara rağmen Erasmus'a gitmeyi tavsiye ediyor musunuz ve destekliyor musunuz?

Kübra Türkyılmaz:

Hala güncel olarak Erasmus'ta olan birisi olarak, tabii ki.

Hüseyin Arslan:

Tabii ki. Son söyleyeceğim şey kesinlikle bu tecrübeyi hayatlarında yaşamaları, ve aslında daha önce pek çok kez söylediğim gibi bu kişisel gelişimi fırsatını bir kez bile olsa tatmaları. Her ne olursa olsun bu dünyaya bir kez geldiğimizibilmeleri gerektiğini ve olabildiğince gezip eğlenip, her anın tadını çıkarmayı da ihmal etmemeyi tavsiye ederim.

Kübra Türkyılmaz:

Ben de Hüseyin'e katılıyorum. Bence genç yaşta hata yapma oranımız ve risk alma oranımız çok yüksek, en azından bizi etkilemesi az olacak. O yüzden en büyük fırsatlardan birisi bu bence, özellikle bir üniversite öğrencisi için. Eper fırsatını yakalayan birisi varsa bence kaçırmamalı. Hem staj olabilir hem öğrenim olabilir bu hiç fark etmez, eline bir fırsat geçtiyse eğer değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü burada her türden insanla karşılaşacaksınız. Bu, sizi hayata hazırlayan birçok şeylerden birisi olabilir. İş hayatında belki ona benzer biriyle karşılaşacaksınız; burada birisiyle sıkıntı yaşadığınızda ve o çözümü orada bulursunuz. Yani burası büyümenizi sağlayacak bir yer olacak bence. O yüzden her ne kadar zorluk da yaşasanız, güzel şeyler de yaşasanız, geriye dönüp baktığınızda hep hatırlayacağınız önemli bir nokta olacak hayatınızda diye düşünüyorum. Katılın böyle projelere :)

(Elif ve arkadaşı Zeynep, bir kafede oturmuş, telefondan gördükleri habere bakıyorlar. İkisinin de yüzünde gergin bir ifade belirir. Etrafta insanlar sohbet ediyordur, fakat onların konuşmaları derinleşir.)

Elif, gece bu saatte eve nasıl döneceğiz? Tek başımıza yola çıkmak mantıklı mı?

Ne yapalım Zeynep? Her seferinde bir erkek mi bulalım yanımıza? Neden biz korkarak yaşamak zorunda kalalım?

Haklısın da... Baksana, her gün bir kadını daha duyuyoruz haberlere düşen. "Eve dönemedi." diyorlar. Katledilen kadınlardan biri olmamızı istemiyorum.

Biliyorum, Zeynep. Ama sürekli korkarak yaşamak da başka bir ölüm değil mi?

(Bir an ikisi de sessizleşir. Etraftan gelen kahkahalarla tezat oluşturan bir hüznü çöker masalarına.)

Elif, sen güçlü bir kadınsın ama tek başımıza güçlü olmamız yetmiyor. Sistem, sokaklar, insanlar... Hepsi birbirine göz yumuyor. Biz kaybolunca kimse fark etmiyor.

(Zeynep'in gözleri buğulanır. Sessizce başını sallar, ama söyleyecek sözü yoktur.)

"Ey kahraman Türk kadını, sen yerde sürünmeye değil, omuzlar üzerinde göklere yükselmeye layıksın."

(Zeynep de ayağa kalkar. Bir an birbirlerine bakıp kararlı bir şekilde gülümserler. İkisi yan yana yürüyerek kafeden çıkar, karanlık geceyi yararak yollarına devam ederler.)

(Etraflarında kalabalıklar akıp gider, ama Elif ile Zeynep'in ayak sesleri sessiz bir isyan gibi yankılanır sokaklarda.)

Biz bu dergiyi hazırlarken nice katledilen kadın hayattaydı. Her gün korkunç cinayet haberlerine uyandıığımız bu zamanlarda, daha fazlasına tahammülümüz yok. Bir kadın daha hayattan, hayallerinden ve sevdiklerinden kopmasın diye sesimizi her zaman yükselteceğiz. Kadın cinayetlerine hayır!

sizden gelenler

- Şeyma Nur Aydın ✦ Karakalem çalışması
- Umut Sevindik ✦ Only I
- Ayşe Yıldırım ✦ Şafak
- Dilan Boz ✦ Analog Fotoğrafları
- Aybüke Asya ✦ Hilal
- Burak Dolen ✦ Be a Part of the Education
or Slave of the Education
- Edanur Çoşkun ✦ Despair's Echo in the Uproar
- Kübra Türkyılmaz ✦ You Were Never There
- Zeynep Arıtoprak ✦ Sakladıklarım

*hepinize
teşekkür ederiz!*

ŞEYMA NUR AYDIN

Şeyma Nur Aydın
14.02.2022

only i

ah! i did not desire to feel this way.
Yet still, everyone craves a bit, for the
l o v e ' s - s o r r o w.

only i...

ah! just i,

i turn back and look,

i have no desire to look! because...

the wail of solitude is heavy even for deaf!

in those bloody dreams, even the blind attempts to cover hands over their eyes.

ah! i say **ONLY I**,

just i...

i could not find in the lines of anyone's

h e a r t,

of the feelings inside me.

ah! only i...

only i, only my heart speaks these lines?

all the **w a i l s** of my poor heart,

pleaded not to be heard by one.

ah! only me...

like Beren, what's left is only me....

and i cannot plead before anyone just like he...

UMUT SEVİNDİK

ŞAFAK

Hani şafak söker ya bütün kasvetiyle
Bir masada oturuyorumdur ben de
Kıyısında denizin
Masanın üzerinde sigara kalıntıları vardır
Bekleyen, çirkin bir küllükte

Şafak kasvetiyle söker dedim
Çünkü yeni bir günü getirmez
Öyle gecelerde şafak sökünce,
Önceki günün kederini devam ettirir
Sonsuz bir kapana kısılmışsın,
Sanki artık yeni bir şey yok gibi

Eskiden sen olurdun yanımda ve bu iyi olurdu
Gökte asılı yıldızlara bakardık,
Daha da parlarlardı
Ay denizi aydınlatırdı, deniz şarkı söylerdi
Ve sen de şahit olurdun

Rüzgâr neşeli çocuklar gibi ıslık çalarak dolaşırdı
Kumlar ayaklarımızda dans ederdi
Sen de bilirdin, pek çok kez şahit oldun
Sonuçta oradaydın

Şimdi yoksun tabi
Güneşin ışıkları ziyarete gelmedi daha
Ne zamandır düşünüyorum da keşke şu denizden
Aniden parıltılar içinde bir peri çıkıverse
Bana üç dilek hakkı vermese,
Hatta hiç konuşmasa bile olur
Ama gerçek olsun

Her şey bambaşka olur o zaman
Bütün masallar ve çocukluğumuzun dünyası gerçek olur
Şimdi yalnızsam kime ne,
Hayatın bütün sırları keşfedilmeyi bekliyormuş!
Hayat oradan öylece bizi izliyormuş!
Çocukken her şeyi daha iyi görüyormuşuz

Nedense ışıldamıyor işte deniz
Çıkmıyor işte peri
Hiç yıldız kaymıyor, gökyüzü belirsiz
Her şey sessizliğini koruyor
Ve gerçeklik sarsılmaz diyor sanki
Sarsılamaz

AYŞE YILDIRIM

DİLAN BOZ

DİLAN BOZ

Kelimeleri konuşarak değil de yazarak dökerim içimi ben. Her şey etkiler şiirlerimi. Gördüklerim, duyduklarım, tanıdıklarım. Ve bir kız tanıdım ki gidişiyle kapanmayacak bir boşluk doğurdu içimde. Nice hayalleri vardı. Hayalleri bulaştı mürekkebeime. Umutları vardı. Güçlüydü. Savaşçıydı. Yalnızca yirmi dört yaşındaydı ama asırlık bir ders verdi bana. *Ne olursa olsun pes etme. Ne olursa olsun umudunu yitirme.* Elif Hilal. İsmi kadar güzel ve özel arkadaşımın anısına.

Ruhu şad olsun.

Döndüğüm her köşede görüyorum varlığının izlerini
Zihnimin her köşesinde yankılanıyor narin sesi
Günün birinde kaybolup gidecek belki
Ama nasıl unuttur insan yaşadığı geçmişi

Yoksun sokaklarda, yeni anılarda hatta rüyalarımda
Yoksun döndüğüm her köşede, geçtiğimiz binalarda
Nasıl yok olur ki insan, ama yoksun
Oturduğumuz sıralarda, koridorlarda, yanımda

Ellerinle seçtiğin şeyler buralarda duruyor
Akrep ilerliyor, saatler hiç geçmiyor
Kekremsi bir tat, fotoğraflarına her baktığımda
Biliyorum topraklar sızıyor saçlarının arasına

Attığım her adımda yaşadığım her yeni günde
Belki varsındır sanıyorum caddelerin birinde
Kandırıyorum kendimi biliyorum ama yine de
Yoksun dememek için varsın sanıyorum yeryüzünde

Belki uğramıyorum geçmiş mekanlara
Belki ağlamıyorum aynı şarkılara
Belki hiç bilmiyorum cevapları
Ama yaşamak umut, sardım seni umutlarla
Ve bitti denilen yere koydum üç nokta
Korkma hikayen yazılıyor hala
İsmin yaşıyor mısralarımda...

AYBÜKE ASYA

BE A PART OF THE EDUCATION OR A SLAVE OF THE EDUCATION

It is a well-known fact that new things are always a problem for most of society. In this essay, I shall investigate that how we can see these things in our society's educational system; especially through the English Language and Literature Department.

What we usually have in mind when we talk about the education system in literature is; there is certainly free thinking, free interpretations and so forth even though there is no sufficiently any freedom in English literature. In the film; 'Dead Poets Society', John Keating to McAllister: "But only in their dreams can men be truly free. 'Twas always thus and always thus will be." Keating argues that they should use their dreams to be free. On the other hand, even if we could freely dream, we wouldn't explicitly interpret our thoughts in class due to the authority of a teacher. If there is an authority in class, there cannot be any creativity. In addition to that John Keating says "This is a battle, a war, and the casualties could be your hearts and soul." That is why; it shows us there is a contumacy of authority. This perspective says that we need to do something to make things up.

As for the unconventional English teacher, John Keating wants his students to tear out the textbook intros. That is to say, he is actually the pioneer of the rebellion and a free thinker for his students in comparison, unfortunately, we have not. That is, we actually have disciplinary and punisher teachers in our department and also others. As a consequence, these are not actually effective and efficient teaching methods, these acts cause setbacks for the students and they won't be self-realized. In particular, there must be freedom of choice, and individuality in spite of this we cannot talk about whether there is an educational place since education is a mutual phenomenon.

By the way, progressive ideas are generally rejected by ignorant people due to the fact that they are afraid of the collapse of their dominant principles like our teachers. In addition to that John Keating also teaches the boys Robert Frost's "Two roads diverged in a yellow wood so the boys must find their own way to walk." As a result, he actually gives us some messages with this quotation from Frost, he wants to say that all freedom, freethinking, choices, seizing the day and so forth depends on you. To demonstrate, they created a group which is called the 'Dead Poets Society' henceforth we have to struggle for some nascences.

All of this points to the fact that although there are some obstacles such as the education system, teachers, and schools so and so forth, we never and ever don't leave our virtues such as freedom, freethinking, choice rights, and individuality so and so forth otherwise we are not a part of the education, we are the slaves of education.

BURAK DOLEN

Despair's Echo in the Uproar

Whenever my hope is worn,
Demons whisper in my ear, in the uproar,
Telling all my faults to me in a roar,
I cannot ignore them anymore—
I, I just implore.

EDANUR OŐKUN

You Were Never There

I saw you there, before the morning light
Watching me unfold, holding me tight
I saw you there, before the summer breeze
Getting lost in the green wonderland of mine, leaves
I saw you there, before the calm storm
Standing over there, how cruel and warm
I never saw you there, before the royal lavender
Now I'm down to earth, now you're a forgotten letter

KÜBRA TÜRKYILMAZ

Sakladıklarım

Senden sonra çok şey deęiřti.
Ne gnler geti, ne mevsimler.
Dünya deęiřti demek isterdim,
Ama deęiřmedi.

Bazı geceler kâbuslar denizinde,
Fırtınalarla boğuştum, gemimle.
fkeliyim de,
Pek çok şeye
fkeliyim.

Ne silahlar sustu
Ne bıçaklar yamuldu.
Bazı günler korkuyla seviřiyorum.
Farkındayım maalesef,
İhtimalleri biliyorum.
-keşke bilmesem-

Bu gerçeği solumak ne çaresizlik, bu ne haksızlık!
Bilmek istemiyorum ama biliyorum.
Olur da bir gün bařıma bir şey gelirse,
Biliyorum ki...
İnce buz üstünde eriyip gidiyorum.

ZEYNEP ARITOPRAK

kaynakça

Ayn Öne Çıkanları:

- Barnes, J. (Ed.). (1984). *The Complete Works of Aristotle: The Revised Oxford Translation*. Princeton University Press.
- Cessario, Romanus. 2002. “The Theological Virtue of Hope (IIa IIae, qq. 17-22)” in *The Ethics of Aquinas*, edited by Stephen J. Pope, 232–243. Georgetown University Press.
- Cooper, J. M. (Ed.). (1997). *Plato: Complete Works*. Hackett Publishing Company.
- Hope. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*.
<https://plato.stanford.edu/entries/hope/#ImmaKant>. First published Wed Mar 8, 2017; substantive revision Mon Mar 21, 2022.
- Huber, J. (2024). *Introduction: The Political Philosophy of Hope. Critical Review of International Social and Political Philosophy*, 27(6), 877–886.
<https://doi.org/10.1080/13698230.2024.2344380>
- Nietzsche, Friedrich, [1883–85] 2006. *Thus spoke Zarathustra*. Adrian del Caro and Robert B. Pippin (eds.), Cambridge: Cambridge University Press.
- [1887] 2006. *On the Genealogy of Morality*. K. Ansell-Pearson and C. Diethe (eds.), Cambridge/New York: Cambridge University Press.
- [1878 & 1886] 2008. *Human, All Too Human and Beyond Good and Evil*, H. Zimmern and P.V. Cohn (eds.), Hertfordshire: Wordsworth Editions.
- O’Neill, Onora, 1996, “Kant on Reason and Religion”, *Tanner Lectures on Human Values* [O’Neill 1996 available online].
- Snyder, C. R., Cheri Harris, John R. Anderson, Sharon A. Holleran, Lori M. Irving, Sandra T. Sigmon, Lauren Yoshinobu, June Gibb, Charyle Langel, and Pat Harney, 1991, “The Will and the Ways: Development and Validation of an Individual-Differences Measure of Hope”, *Journal of Personality and Social Psychology*, 60 (4): 570–85. doi:10.1037/0022-3514.60.4.570
- West, M. L. (Ed. & Trans.). (1988). *Hesiod: Theogony / Works and Days*. Oxford University Press.

Umut ve Edebiyat:

- Adam Potkay, Hope: A Literary History
- Julie Harris, Hope: Unraveling the Last Evil in Pandora's Box
- Emily Dickinson, "Umut" o tyl şey-,
- Homer, Odisseia
- Mark Zusak, Kitap Hırsızı (2005)
- Hesiodos, Works and Days
- Samuel Beckett, Waiting fot Godot (1953)

Mitolojik Hikaye:

- <http://sinedebiyat.com/2021/03/10/pandoranin-kutusu-uzerine-utopya-ve-umut-pinar-k-uretmen/#:~:text=Pandora%2C%20Zeus'un%20kendisine%20evlilik,i%C3%A7eride%20bir%20tek%20umut%20kal%C4%B1r.>
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Pandora%27n%C4%B1n_kutusu
- https://en.wikipedia.org/wiki/Pandora%27s_box#:~:text=In%20Greek%20mythology%2C%20Pandora's%20box,which%20remained%20inside%20the%20box.
- <https://www.britannica.com/topic/Pandora-Greek-mythology>

Film Kesitleri (Pursuit of Happyness):

- StudyCorgi, "Pschology in the Pursuit of Happyness film"
- DergiPark, "Umudunu Kaybetme Filmin Yoksulluk Olgusu Baęlamında Değerlendirilmesi"
- Movieguide, "The Pursuit of Happyness Review"
- <https://www.movieguide.org/reviews/movies/the-pursuit-of-happyness.html>

Fırça Darbeleri:

- <https://indigodergisi.com/2014/02/frida-kahlo-viva-la-vida/amp/>
- <https://www.fridakahlo.org/viva-la-vida-watermelons.jsp>
- <https://www.thegazelle.org/issue/255/kahlo-viva-la-vida>
- <https://artsandculture.google.com/asset/viva-la-vida/>
- https://en-m-wikipedia-org.translate.goog/wiki/Diego_Rivera/
- <https://www.pivada.com/frida-kahlo-aforizmalar>

Yazarlardan Eserlere:

- Küçük Prens, Sir Antoine de Saint-Exupery
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Antoine_de_Saint-Exup%C3%A9ry
- https://tr.wikipedia.org/wiki/K%C3%BC%C3%BCk_Prens
- <https://youtu.be/zvf5z3JOSrQ?si=k9HsXOKHi-j5ohP>-Osborne M., 2015, Küçük Prens

Müzişyenlerden Kelimelere:

- [https://en.wikipedia.org/wiki/The_Climb_\(song\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Climb_(song))
- <https://genius.com/Miley-cyrus-the-climb-lyrics>

Edebiyat Savaşları:

- Balcı, Y. (2016). Tanpınar: Trajik Bir Şair ve Şiiri. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Gönül, G. (2022). Paul Valéry Poetikasının Öz Şiir Anlayışına Yansıması. Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi.

Felsefe:

- <https://edebifikir.com/fikir/umut-ve-camus.html>
- <https://www.goodreads.com/quotes/923963-ne-olursa-olsun-her-eyin-anlams-z-oldu-u-her-eyden-umut>
- <https://www.goodreads.com/quotes/9364710-tabii-umut-ko-up-giderken-bir-soka-n-k-esinde-daha-kur-un-havadayken>

Çıglık:

- Sadi Irmak, Atatürk ve Türkiye'de Çağdaşlaşma Atılımları, Hisarbank Kültür Yayınları, s. 86.

*“Umutsuz durumlar
yoktur, umutsuz
insanlar vardır. Ben
hiçbir zaman umudumu
yitirmedim.”*

*Mustafa Kemal
Atatürk*

